

LA SITUACIÓ A BARCELONA

LA CAMpanyA MORALITZADORA

Han estat multats amb 50 pessetes, per cometre immoralitats i escàndols al Cinema Royal, Antoni Cánovas Rigal, Lluís Berman Nevada, Pere Vall, Ferrández i Francesc Rodríguez Pagell.

També ha estat multada una dona.

LA JUNTA DE SUBSISTENCIES

Preguntat el general Llussada sobre els acords que hagi pres la Junta de Subsistències en la reunió tinguda ahir al vespre, contestà que no n'havia pres cap.

Amb un to de vivesa afegí que hi havia hagut moltes discussions i que havia decidit posar-se d'acord amb el general Martínez Anido i procedir segons ordena el Directori de Madrid.

ELS ATRACADORS DE VALLADOLID

En el correu de Madrid arribaren ahir els atracadors de Valladolid Francesc Fernández Rodríguez, Damià Piedrahita Lluís i Anastasi Crespo Redondo, els quals van al presidi de Figueras a complir la condemna de quatre anys que els va posar el Consell de guerra.

Passaren la nit a Barcelona i en el correu d'aquest matí han continuat al viatge fins a Figueras.

PER UN DETINGUT

Els Sindicats lliures han romès una exposició al president del Directori preguntant-li que ordeni la revisió del procés instruit contra Innocenci Fedod i decreti la seva llibertat, ja que se'l reté a la presó injustament fa molt de temps.

LA CAMBRA OFICIAL D'INDUSTRIA

Aquesta Corporació, atenent els propòsits exterioritzats pel nou Govern sobre la solució dels problemes que afecten a la producció, no sols en el seu punt de vista aranzelari i social, sinó en tots els aspectes és obligat deure de l'Estat vetllar per l'existència i desenvolupament de les manifestacions fonamentals de la nostra economia, ha dirigit al senyor don Miguel Primo de Rivera, president del Directori, el següent document:

«Aquesta Cambra Oficial d'Indústria de Barcelona, entén que la major prova d'afecte al Govern, que tan dignament presideix V. E., és informar-lo sobre els assumptes econòmics d'interès general procurant mantenir una relació constant amb el Poder públic, perquè aquesta col·laboració entre la representació d'importantíssims sectors de la producció industrial espanyola que legítimament representem, és indispensable per a l'encert, tant que una de les més greus culpes en les quals han incorregut les oligarquies, ha estat el seu divorci espiritual amb el país productor.

Ni la nostra agricultura, ni indústria, han arribat al grau d'esplendor que en altres països, per causes que no són del cas esmentar aquí, però la constitució econòmica espanyola, és extraordinàriament harmònica i consistent. El conflicte europeu i el bloqueig soferit per totes les nacions per la guerra submarina, la posà a prova. Nosaltres, malgrat les grans deficiències en el transport, amb reduïda marina mercant i sense govern, resistírem millor que els altres pobles d'Europa. Tots imposaren restriccions al consum, al pas que cap espanyol hagué de renunciar als seus gustos preferits, ni sofri les molèsties de les restriccions, ni en articles que podrien considerar-se de luxe. Espanya, és doncs un país ben constituït econòmicament, tant per l'equilibri de les seves diverses produccions com per la seva solidesa.

La crisi actual, obeeix a l'equivocada política aranzelària, a les perturbacions de caràcter social, a la manca de protecció interna, a l'enclaustrament de transports, al desgovern al qual durant aquests darrers anys ha estat sotmes el país.

L'enorme dèficit a la nostra balança mercantil que fatalment per la seva quantia suposa un altre equivalent en l'econòmic, com ho acusa fortament la depreciació de la nostra moneda, exigeix una acció enèrgica i eficaç del Govern per a restablir l'equilibri, això és, augmentar les nostres exportacions, ensems que disminuir les nostres importacions de productes manufacturats i naturals, que es produeixen a Espanya normalment.

Per augmentar les nostres exportacions és condició prèvia l'augment de les produccions nacionals. A aquest extrem anem a dedicar preferent atenció.

Aquest augment s'obindrà:

a) Restablint les defenses aranzelàries per a evitar que la concurrència estrangera obligui a reduir les nostres produccions. Aquestes reduccions produeixen un doble efecte nociu. Deixem de produir tot el que s'importa de l'estranger, queden sense treball un cert nombre d'obers, la qual cosa és evidentment oposada a l'interès del país; i en reduir la producció s'augmenta el preu de cost i es fa impossible l'exportació. Per consegüent procedeix la derogació de la Llei d'autoritzacions de 22 d'abril de 1922 i la seva prorroga; la denúncia de tots els tractats de comerç i restablir en tot el seu vigor el Reial Decret de Finances de 3 de juny de 1921 establint determinats coeficients als productes procedents de nacions de moneda depreciada.

b) Les qüestions socials estan íntimament relacionades amb les econòmiques. Les interrupcions del treball produïdes per les vagues determinen un augment de cost, i les propagandes extremistes produeixen en la intel·ligència dels obrers veritables estralls, perquè les separa espiritualment del seu treball que es realitza sense entusiasme i com per força; dels patrons i dels interessos de la seva pròpia indústria a la qual no se senten solidaritzats en cap concepte.

D'altra part la situació especial i única de Barcelona en el món, per trobar-se consentida la impunitat per als crims anomenats socials, ha fet impossible que es constituïssin sindicats professionals, i per tant no es podien assajar les solucions de concòrdia o jurídiques. És doncs indispensable que el nou règim, una vegada establert l'imperi de la llei i les sancions als culpables, reguli el funcionament dels sindicats professionals d'obers i patrons.

c) Fomentar la producció espanyola per tots els mitjans, sobretot exigint l'estricta compliment de la Llei de protecció a les indústries, de febrer de 1917, que obliga a l'Administració Central, «Provincial» i Municipal, a excepció dels casos justificats en la llei, el consum de mercaderies produïdes a Espanya.

d) Que en compliment de la llei i per ésser de conveniència general s'ordeni, que tots els productes naturals o manufacturats que necessiti el nostre exèrcit d'ocupació a l'Àfrica, siguin de producció espanyola, amb sols les excepcions justificades.

A l'efecte, aquesta Cambra, creu oportú recordar a V. E. que en totes les Capitania general, existien uns organismes anomenats Comissió de Mobilització d'indústries civils, la missió principal del qual és el coneixement més complet possible de les produccions agrícoles i industrials de la seva regió, per a poder organitzar, en cas de guerra, els serveis amb els elements del país; perquè, naturalment, en cas de guerra no seria possible acudir a l'estranger.

Nosaltres podem afirmar que la comissió de Barcelona coneix perfectament les produccions de la regió catalana, i és de suposar que les altres regions serà igual. Doncs bé, aquestes comissions estan capacitades per a donar tots els informes que se'ls demanin sobre preus, quantitat i qualitat dels articles, nom de les

fàbriques que poden produir fàcilment els tipus de mercaderies que es sollicitin, vigilant, si és precís, la seva fabricació, els subministres i els lliuraments.

Te, doncs, el Govern, un organisme capacitat per a proveir d'una manera ràpida i econòmica, a l'exèrcit espanyol, de tot el que necessita.

e) Fomentant la constitució de sindicats de productors per a abaratir la producció.

f) Estudi dels auxilis directes als sindicats de productors per al foment de l'exportació, tals com devolució de drets, admissió temporal, crèdits de llarg termini, etc.

g) Tractats de comerç a base de la nostra segona columna i tracte de reciprocitat, amb intervenció, com assessors dels representants de l'agricultura, indústria i comerç, que designi el govern, en les negociacions, amb facultat per ampliar en casos concrets, les informacions i assessoraments, tot el que fos necessari.

En el que es refereix a la política aranzelària, el mal té el seu origen en la llei d'autoritzacions de 22 d'abril de 1922, perquè mantenia una inestabilitat en els drets incompatibles amb el desenvolupament normal de les indústries i col·locava els negociadors espanyols en una situació d'inferioritat en tractar amb altres països, perquè des del moment que es promulgà la llei de 22 d'abril de 1922, cap país havia d'acceptar la nostra segona tarifa, sense procurar obtenir reduccions que el poder executiu podia atorgar en virtut de la dita llei.

La nostra Corporació elevà a la Superioritat els informes que s'acompanyen, dels que no esmenarem ni una coma i les provisions del qual s'han complert, desgraciadament.

En informes raonats també formularem documentalment les oposicions als tractats que es concertaren després en virtut de l'autorització atorgada per les Corts al Poder executiu; dels quals, per ésser pertinent, acompanyem sengles còpies.

Ben aviat la realitat demostrà que els convenis concertats singularment els de França i Anglaterra, eren desastrosos per a l'economia nacional, la nostra balança mercantil es desequilibrava a termes mai coneguts, les nostres exportacions disminuïen i augmentaven les importacions, és dir, els efectes eren oposats, als que piadosament pensant cal creure que es proposaven els negociadors. Perquè si bé és cert que la balança mercantil no és més que una dada per al balanç econòmic de la nació, és el més important factor i quan el dèficit aconsegueix la xifra de dos mil milions en un any, ja es pot preveure que el saldo de la balança econòmica ens serà contrari perquè Espanya no té mitjans de contrarestar-lo, en altres partides favorables, perquè els espanyols posseeixen poques empreses industrials a l'estranger i ni la nostra marina mercant, ni la nostra banca realitzen beneficis sobre mercaderies i valors estrangers que poden disminuir el saldo advers, que en els quatre últims anys assoleix la xifra de prop de sis mil milions, quina repercussió en l'economia nacional pot medir-se en la depreciació de la nostra moneda.

Sol·licitem la denúncia dels tractats en els documents que s'acompanyen per a recobrar la nostra llibertat d'acció, i celebrar si el Govern ho cregués convenient a l'economia espanyola, nous convenis.

La denúncia del tractat amb Suïssa i amb França, el termini de vigència del qual ha acabat, pot fer-se amb caràcter immediat.

El tractat amb Anglaterra, té dos aspectes, un polític i un altre econòmic i la seva vigència és de tres anys, dels quals n'ha transcorregut un. La llei d'autoritzacions de 22 d'abril de 1922 autoritzava el poder executiu per a reduir els drets aranzelaris de la nostra segona columna

per rés més; així és que les concessions de caràcter polític com la concessió recíproca del tractat nacional, en les qüestions tributàries, drets civils, concessions industrials, etcètera, etcètera, no poden considerar-se fermes fins a tant que les Corts espanyoles, ho hagin ratificat.

La denúncia d'aquest malaguanyat conveni s'imposa, a més a més, perquè les seves clàusules arriben a tots els dominis, colònies, protectorats i països de manament d'Anglaterra, quasi mig món, el que ha de dificultar la celebració de convenis amb els països hispano-americans, perquè qualsevol concessió que féssim als seus productes, hauríem de concedir-les sense reciprocitat, als similars de les colònies angleses i segurament no hi ha cap mercaderia produïda a les repúbliques hispano-americanes que no tingui el seu igual o similar en algunes de les innombrables colònies i protectorats d'Anglaterra.

Respecte a la qüestió social, restablir l'imperi de la llei, ha de legislar-se sobre els sindicats, elevant-los a la categoria de Corporacions que representin els interessos del treball en el seu respectiu ofici o professió, davant els Poders públics i davant les associacions patronals, per a establir de comú acord o per laudes de tribunals arbitrials les convencions col·lectives del treball, i per a dirimir amigablement o mitjançant Comissions mixtes les qüestions que es susciten amb motiu de les interpretacions de les convencions o per a la seva novació.

A aquest respecte, aquesta Cambra entén que procedeix la sindicació forçosa dels obrers dintre de la corporació del seu ofici o professió, perquè tant els contractes com els laudes dels comitès paritaris entenen que han d'obligar a tots els del mateix ofici, però aquesta sindicació forçosa que es refereix únicament al vot obligatori i a la cotització dintre del sindicat respectiu en cap manera cotribueix a la llibertat d'associació dels obrers i patrons per a tots els fins lícits consignats en les lleis. Per a millor coneixement del Govern presidit per V. E. acompanyem còpies dels estudis i projectes que aquesta Cambra ha formulat sobre aquest particular que sotmetem a l'alta consideració de V. E.

Derogada la llei d'autoritzacions, denunciats els tractats de comerç i restablerta la pau social, les indústries nacionals podran desenvolupar-se dintre d'un ambient de pau i normalitat, augmentant-se automàticament totes les produccions.

Complerta aquesta obra de restauració, com ja hem indicat abans, el compliment de la Llei de protecció a les produccions nacionals de febrer de 1917, aplicant rigorosament les seves prescripcions als subministres del nostre exèrcit a l'Àfrica amb la intervenció de les Comissions militars de Mobilització de les indústries civils que funcionen en tots els districtes militars en què està dividida la península.

Finalment, caducada en part, la Llei de protecció a la producció espanyola de 1917, ha d'estudiar-se el mitjà per a fomentar les nostres produccions disminuint els preus de cost i fomentant les exportacions, per mitjà de les admissió temporals i en determinat casos per mitjà de devolució de drets i auxilis de caràcter bancari, concessió de crèdits a llarg termini sobre les mercaderies exportades i altres semblants.

Aquesta Cambra Oficial d'Indústria de Barcelona, en elevar a V. E. aquest informe i els apèndixs que l'acompanyen, es complau en reiterar la seva adhesió al Govern per V. E. presidit, oferint-li la seva decidida i patriòtica cooperació.

Deu guardi a V. E. molts anys. Barcelona, 25 de setembre de 1923. — El president, En comte de Caralt. — El secretari, J. Aguilera.

LES DENUNCIES AL GOVERN CIVIL

A propòsit d'una denúncia feta al governador contra un individu anomenat Soriano quan ja feia dies que era a la presó, detingut per la policia, el general Llussada ha dit als periodistes:

— Les denúncies han de venir ben fonamentades i apolant-se en fets certs. Les que no vinguin així seran rebutjades, perquè no estem per a perdre el temps en comprovacions de fets falsos. Tenim ocupades totes les hores i els que acudeixen a nosaltres a denunciar-nos fets sense donar-nos la garantia de que són certs ens roben un temps que podríem dedicar-lo a fer obra profitosa per a tots.

ANTECEDENTS

Han estat demanats antecedents a la Direcció de policia del sindicalista Manuel Mendoza Pérez, detingut a Bilbao a l'arribada del ràpid de Barcelona, juntament amb En Gernà Vergara San Vicente, que l'esperava.

EL PROCES DATO

Pel jutjat de l'Oest s'ha tornat a Madrid l'hortor complementat, en el qual s'interessava la citació de gran nombre de testimonis per al judici oral que se celebrà el dia primer d'octubre pròxim, de la causa per l'assassinat de N'Eduard Dato.

FELICITACIO

El Sindicat i la Federació d'Indústries Fleguers han felicitat el senyor Martínez Anido pel nou destí que ha obtingut al ministeri de la Governació.

ELS CONSELLS SUMARISSIMS

No és cert que s'instrueixi ni a aquesta capital ni a Terrassa, cap judici sumaríssim contra cap dels suposats complicats en l'assalt de la Caixa d'Estalvis d'aquella ciutat, ni contra els tres detinguts als voltants de Rubí per portar tres caixes de bombes.

Els corresponents procediments s'instruiran amb la possible rapidesa; però no es veuran en judici sumaríssim.

CONSELL DE GUERRA CONTRA EN PESTANA

Per no comparèixer al processat s'ha suspès el Consell de guerra que s'havia de constituir ahir al quarter de Roger de Llúria, per a veure i fallar la causa instruída contra el director de «Solidaridad Obrera», N'Angel Pestana, per suposat delicte d'injúries al comandant general de somenters.

LA PERSECUCIO DELS POMELLS

S'ha ordenat que, igualment del que es va fer en aquesta «provincia», se suspengui el funcionament dels Pomells de Jovenut del restant de Catalunya.

Al mateix temps, s'ha disposat que els governadors excitin el zel dels delegats regis d'ensenyament primari per a evitar que a les escoles, especialment les elementals, es continuï desenvolupant estudis que més o menys directament tendeixin a rebaixar Espanya.

EL CAPITA GENERAL I LES SUBSISTENCIES

El capità general accidental N'E. mili Barrera, ha tramès als governadors de Catalunya la següent circular:

«El clamorós unànime del país, queixant-se de les dificultats que per a la vida de les classes modestes suposa el persistent encarcerament de les subsistències, ens imposa a tots l'ineludible i peremptori deure de dedicar a aquest problema difícilíssim i de tanta importància, nostra major atenció; el que continuï el «status quo», és nociu i perjudicial al país.

No s'ignora que aquest problema no és de solució exclusivament local, ni solament «provincial» ni tan sols nacional, la seva importància és tanta, que arriba a estar íntimament

relacionat amb la producció i dels econòmiques i de intercanvi entre els diversos països del món; però si la solució no és exclusivament nostra, si que ho és l'aminorar i contenir els seus mals; en aquest sentit, fins el mateix ciutadà és un element principalíssim per les seves iniciatives i fiscalització. El dia que tots es convencin d'aquest dret i que el seu exercici és un acte patriòtic i fins humanitari, serà menys difícil al governant solventar el mal que a tots ens afecta. És indispensable desterrar aquesta ridícula, perjudicial i arréllada creença, de que la denúncia és menyspreable, inculcant en l'ànima ciutadana la convicció que en denunciar a l'acaparador, al comerciant, al venedor que comet una sofisticació en els aliments o una irregularitat en la venda, realitza una obra meritoria, moral i material, evitant molts perills als seus conciutadans i contribuint a que la legalitat encarrili els tractes comercials.

A aquest propòsit que mantinc cada dia amb major fermesa, tendeix l'article setè del meu llibre de 19 de l'actual i en mon desig per tal que les diverses autoritats i entitats s'ocupin intensivament d'aquest assumpte amb l'interès i energia que requereix, em dirigeixo a V. S. per tal que per se part dicti les disposicions que cregui més convenientes per al compliment de tot quant preveu el dit llibre, tenint també en compte les indicacions següents:

Primer. Amb tota urgència recaptarà V. S. dels alcaldes d'aquesta «provincia» que en el termini de cinc dies, li donin coneixement de les disposicions que adoptin, estudiats i gestions que efectuaren per arribar a bon terme les aspiracions dels seus administrats, recollides en l'article setè abans citat.

Segon. Les comissions i juntes de proveïments i subsistències i quantes entitats, s'organitzaren u organitzen per a abastir els mitjans de vida, han de considerar-se constituïdes o actuant d'una manera permanent, puix no permet la urgència del problema ni ho admeten les noves normes de la governació del país, limitar-se a periòdiques i rutinàries juntes, en les quals més es fan exhibicions oratòries i de polemiques que obra pràctica. Ponències, estudis i informes amb limitació de dates i fins d'hores, visites d'examen del comerç, dipòsits, mercats, etc., aquesta és la labor veritablement pràctica i útil.

Tercer. El que més entorpeix i fins en ocasions impossibilita la solució d'aquest problema, són els acaparadors i intermediaris, que en nostre país constitueix una veritable plaga que de totes maneres han de desterrar, encara que per això es lluiti amb la resistència dels mateixos productors, que per desconfiança, inculcació i fins idiosincrasia, prefereixen acudir a terceres persones millor que entendre's directament amb el mateix comprador.

Quart. En els centres importants de producció es facilita molt l'abans expressat, donant la major llibertat possible de venda en els mercats, amb les naturals limitacions que imposa la necessària receptació municipal, però sense abusos i sobre tot sense favoritismes a empreses i persones.

Cinquè. Una de les raons que aconsellaren permetre la instal·lació de cambres frigorífiques i dipòsits comercials, fou regular les existències en els mercats, però no exclusivament com actualment esdevé, en favor del venedor i si molt especialment del comprador. Així succeeix que s'estan donant casos veritablement delictius, com el d'emmagatzemar substàncies alimentícies, fins que la descomposició no permet més reserva.

Sisè. És precis, millor dit, absolutament indispensable, que pels Ajuntaments i tots els agents de l'autoritat es prohibeixi i eviti que cap substància alimentícia torni a les cambres frigorífiques un cop que d'aquestes hagin sortit per a la venda, exigint als amos o encarregats de tals establiments, i baix la seva més severa responsabilitat, un balanç periòdic de les existències, amb les entrades i sortides, balanç que ha d'ésser comprovat amb freqüència.

Està clar que tot això suposa un treball intens, però això serà una raó per a castigar amb tot rigor als infractors.

Setè. A Catalunya, on l'agricultura està més adelantada i és més intensiva que en la resta d'Espanya i les vies de comunicació no escassegen, i on la gran extensió de costa facilita un ram tan importantíssim de l'alimentació, és precisament on

els productes de la terra i el peix, es venen en general a un preu superior al de les altres «provincies» del regne. Podria haver-hi una raó per això, en la venda de les carns, però aviat desapareixerà si s'intenta o millor dit s'afavoreix la concurrència al mercat de carns de l'estranger, però no en la forma deficientment plantejada i abusivament entorpidida, com es feu en altres ocasions. No hi ha raó ni motiu perquè a Barcelona, un dels principals ports del món, no arribin els elements de vida que arriben a altres ports més llunyans i menys importants.

Vuitè. Li recomano que per la premsa i pels mitjans al seu abast es doni la major publicitat a les disposicions que dicti V. S. i dictin les autoritats dependents de la seva; estimulants al mateix temps al veïnat a secundar les seves iniciatives.

No necessita V. S. excitacions i estímuls de cap classe per al compliment del deure que aquest important càrrec li imposi, tinc i té el Govern plena confiança en sa activitat i zel. En dirigir-me a la seva autoritat, no em gula altre objecte que el detallar els procediments que han de seguir-se en tota la regió, i que per part de V. S. s'exigeixi a les autoritats locals que s'ocupin d'aquest assumpte amb força persistència, enèrgica decisió i sincer civisme, en la seguretat que si així es fa, no tardarem en obtenir el lloable fi que el país desitja.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 28 de setembre de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 770,5, 770,8, 769,9.

Termòmetre sec: 20°, 22°, 21°.

Termòmetre humit: 17,9, 18,5, 18,9.

Humitat (centèsimes de saturació): 79, 61, 74.

Direcció del vent: NE., S. Calma.

Velocitat del vent en metres per segon: 2, 1, 0.

Estat del cel: Quasi serè.

Classe de núvols: C.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 24,8; mínima, 16,7; mínima prop del sol: 15,2.

Oscil·lació termomètrica: 8°.

Temperatura mitja: 20,7.

Precipitació aigua, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0,0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 116 km.

Observacions particulars: Boira.

El director, E. Alcobé

— Fosfo-Glicol-Kola-Lectinat, cura neurastènia. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

Joaquim Ferrer Martínez, de 36 anys, va caure casualment a les barriques de prop d'Asil del Parc i es trencà el terç mitjà de la tibia dreta.

Porcellana

Vaixelles J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Josep Sancho Martínez, de 18 anys, portava al coll un deix de corretges per a motors. Inspirat sospites al guàrdia; s'acolorí que les havia robades d'una bòbila dels carrers de Mallorca i Meridiana, i ell i corretges anaren a parar a la delegació.

Bateries completes de cuina

diferents composicions en alumini extra a preus de fabrica. Llorens Germans, Rbla. Flors, 30.

Francisc Soler Campillo, de 27 anys, va caure des de la coberta al fons del vapor «Guadalquivir», fondejant al port. Es causà contusions diverses, escoriacions i macadura general.

JOIES VILANOVA Unió, 8.

Un dels que reguen els carrers amb manguera ha mullat a Llàtzer Alegre, de 40 anys, i s'han barallat, i ambdós han anat a parar a la delegació.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Al carrer de Riera Alta la bicicleta 1685 atropellà a Francesc Ribas, de 55 anys, causant-li contusió al peu esquerre.

La Unió de Professors Assalariats de Catalunya es reunirà demà, a les deu del matí, al seu domicili

social, Amàlia, 38, primer, per a tractar de l'organització del festival en projecte i d'altres assumptes importants.

SASTRERIA :: MODEL ::

Rebudes
les darreres novetats

per a Tardor i Hivern, i models exclusius d'aquesta casa

CONFECCIONS ESPECIALS
EN GAVANYES I VESTITS

PER A HOMES I NOIS
PREUS SENSE COMPETENCIA

Rambla Canaletes, 11

A una tintoreria de la Travessera Rafel Garcia Mifiana, de catorze anys, es causà ferides contuses als dits índex i pols de la mà dreta.

Es troba millorat el president de l'Audiència N'Angel Vera. Dejada la illa iniciada se suposa que aviat es podrà encarregar novament del despatx.

El noi Agustí Puig i Roca, de tretze anys, i un altre anomenat Raimon Hasularou, de dinou anys, es barallaren al carrer d'Aragó, i el primer va resultar amb contusions al pols dret.

Anava pel carrer d'Escudellers Angela Bertran Costa, de vint anys, i va topar amb els cristalls que portava un jove i es causà una ferida incisa a l'avant braç dret.

Pel carrer de Sant Pau Joan Sánchez Riquelme anava muntat en una bicicleta sense número. El guàrdia urbà portà la bicicleta al Dipòsit municipal.

A la fonda de Marcús, del carrer de Carders, l'hoste que ocupava una de les habitacions no n'havia sortit en tot el dia. L'alcalde de barri feu obrir l'habitació i trobaren a Josep Roca Mateu, de 34 anys, estenallat en terra, damunt d'un bassal de sang que li sortia de la boca.

El jutge feu portar el cadàver a l'Hospital Clínic.

A la Ronda de Sant Pere l'automòbil 10.933 B topà amb el carro 12.789, resultant l'auto amb avaries al palafang.

El carreter Pere Umbert Rusàs, de 43 anys, anant pel Passeig Fabra i Puig, la vara del carro li va causar aixafament del dit índex de la mà dreta.

L'autocamión 10.349, al carrer de Sans, va atropellar a Miquel Cervantes, causant-li contusions a la regió costal dreta.

RUM BELLESA (a base de noguera). Treu la blancor al cabell, tornant-li el seu color primitiu, amb extraordinària perfecció. És inofensiu. És l'ideal. Venda a les perfumeries.

Un gos va mossegar a Maria Colomer Alvarez, de nou anys i li va ocasionar ferides a la regió subesca-

EL LLIBRE DELS INFANTS

Primer grau de la sèrie graduada de llibres de lectura

pel R. P. JOAN PROFITÓS, Escolapi :: Dibuixos de JOSEP OBIOLS

No pot faltar en cap escola de Catalunya

Demaneu-lo a EDITORIAL CATALANA, S. A., Escudellers, 10 bis. - BARCELONA

I a totes les bones llibreries

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSEBANK

Apartat de Correus núm. 1

4530 A.

Telèfons números. 4531 A.

4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

MOSAICS **ESCOTER & C^{IA}**
Ronda Universitat 20.

pulsar. Succel al carrer de Vallespir.

La nena Agueda Moreno Muñoz, de quatre anys, al carrer Montserrat Casanova, fou mossegada per un gos, que li causà erosions a la mà dreta.

MARES

tindreu

MOLTA LLET

preneu

Rob-Vida Miret

No és més que una orxata del suc de plantes lleteres que pasturen instintivament els mamífers quan tenen necessitat d'alletar.

Durant l'embaràs: Rob-Vida n.º 1 combat l'albúminúria, dolors i molèsties propis de l'estat, desenrotlla i fortifica el nou ésser, tonifica la mare i predisposa per a un part feliç i llet abundant.

En la lactància: Rob-Vida núm. 2 augmenta la quantitat de llet, l'enriqueix en casseïna i mantega, refà la mare de la desnutrició causada per l'alletament.

En farmàcies. Autor, doctor Miret, plaça Comercial, 9, Barcelona.

D'espectacles

Avui, s'inaugurarà la temporada de sarsuela al teatre Victòria. Heu's aquí la llista de la companyia:

Primers actors i directors: Anselm Ferrández i Lluís Calvo. Tiples cantants: Josefina Bugatto, Carme Causade, Consoi Benítez, Carme Pidrónes i Leonor Flores. Tiples còmiques: Maria Pérez, Agnès Garcia, Aznada Alegre, Vicenta Monterde, Flora Perreira. Actrius de caràcter: Pepeta Alcàzar i Joana Rosell. Segones tiples: Aurora Herrera, Maria Fons, Trinitat Avellí, Àngela Herrera, Maria Zaldívar, Carme Gil, Lolita Ramos i Mary Laster. Tenors: Josep Finsola, Josep Ferrat i Telesfor Martí. Barítons: Miquel Ferrer, Josep Leon i Alfons V. Morales. Baixos cantants: Antoni Balaguer i Telesfor Ruiz. Tenors còmics: Aleix Cano i Josep Salvador. Primers actors: Artur Fitard

ASSOCIACIÓ D'EMPRESARIS DE BARCELONA

Avis als choristes

Tots els que han demanat ingressar com a choristes, se serviran passar, de 4 a 6 de la tarda, pel local social, Rambla de Canaletes, 7, per a formalitzar llurs contractes.

NOTA. — Continua oberta la inscripció.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Minerva». Centre de subscripcions i cobrament. Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Pellgros, de des Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 68.

A VALENCIA: A «La Correspondencia de Valencia», Mifiana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Almeida, Largo S. Domingos, 11; «Tabacaria Restauradores» i «Messegeres de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Lloca, quiosc del Born.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 68.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).

A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucines.

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

vel com a porters a la Presidència, uixers del Senat i del Congrés.

CONCLUSIONS DEL FISCAL EN EL PROCÉS PER LA MORT D'EN DATO

Madrid, 28, 9'15 nit
an estat fetes públiques les conclusions provisionals formulades pel fiscal en el procés per l'atemptat contra el senyor Dato.

En la primera es relaten els fets en la forma ja coneguda.
En la segona es defineixen els delictes.

En la tercera s'indica:

«Dels expressats delictes són criminals i respectivament responsables: del delictes d'assassinat, en concepte d'autors, els processats Pere Matheu i Lluís Nicolau Fort; en el de còmplies, els processats Mauro Bujatierra, Veremund Lluís Díez, conegut per Lluís Bezan Díez, Ignasi Delgado Oroz, Josep Mirando Lorenzo i Tomás de Lallave López Laguna, i en el d'encobriment del processat Adolf Díaz Herrera. Del delictes de lesions greus ho són també, en el concepte d'autors, els processats Pere Matheu i Lluís Nicolau; i del delictes d'indult de còpia personal ho és en concepte d'autor el processat Tomás de Lallave López Laguna.»

La quarta conclusió aprecia les agravants d'elecció i nocturnitat per als processats.

La cinquena diu:

«Procedeix què s'imposi als processats les penes següents:

A Pere Matheu i Lluís Nicolau Fort, pel delictes d'assassinat, la pena de mort, i, cas d'indult, l'accessoria d' inhabilitació absoluta perpètua, si el tal indult no la remetes especialment, essent-los d'abonament, en cas d'indult, per al compliment de les respectives condemnes, en la forma que determina la llei de 17 de gener de 1921, el temps de presó provisional soferta; pel delictes de lesions, la d'un any i quatre dies de presó correccional i accessòries legals; i per a cada un dels delictes d'ús de nom suposat ho són també, en concepte d'autors, els processats Pere Matheu i Lluís Nicolau; i del delictes d'indult de còpia personal ho és en concepte d'autor el processat Tomás de Lallave López Laguna.»

Als processats Mauro Bujatierra, Veremund Lluís Díez i Ignasi Delgado Oroz, pel delictes d'assassinat, la de 14 anys de cadena i accessòries legals, amb abonament de la presó preventiva en la forma abans expressada.

Al processat Josep Mirando Lorenzo, pel delictes d'assassinat, la de 15 anys de cadena i accessòries legals, amb l'abonament de presó ja expressat.

Per al processat Tomás de Lallave López Laguna, pel delictes d'assassinat, la de 14 anys de cadena i accessòries legals i repetit abonament de presó, i pel delictes d'ús indut de còpia de veïnat, la multa de 250 pessetes, amb la responsabilitat personal subsidiària anteriorment expressada.

La sisena conclusió assenyalava com a indemnització pels perjudicats causats a l'Estat, la quantitat de 2.900 pessetes, pels desperfectes ocasionats en l'automòbil de la Presidència.

L'advocat de l'Estat, en les seves conclusions, presta la seva conformitat amb la darrera de les conclusions del fiscal sobre la indemnització.

CURS D'AVIACIÓ

Madrid, 28, 10'30 nit
Aquest matí s'ha donat per acabat el curs d'aviació per a coronels, organitzat per l'Estat Major Central com a requisit necessari per a obtenir aquestes llicències d'ascens al càrrec immediat.

A primera hora s'han traslladat a Quatre Vents, en automòbils, els coronels pertanyents al curs, practicant-se arriscats vols, els quals han estat presenciats per diversos generals, entre els quals el capità general Weyler, organitzador del curs, el senyor Ardanaz, segon cap de l'Estat Major, i el general Villalba.

Els coronels han acordat reunir-se aquesta nit, a les deu, en fraternal banquet, al qual s'ha celebrat als Restaurants «Molí» i «Hacienda».

LES SUBSISTÈNCIES A MADRID

A l'oficina de Provisions instal·lada al Govern civil, a gran aquests dies el moviment que s'observa

EL INDIO

Carme, 24,

ha rebut les més esplèndides col·leccions de

NOVETATS per a la pròxima TEMPORADA D'HIVERN

Llaneria : Sederia : Velluts llisos i estampats última creació : Astracans : Flassades : Cotons : Teles

IMPORTACIÓ DIRECTA FABRICACIÓ PRÒPIA

Avís: El pròxim dilluns, dia 1.er d'octubre, com a inauguració de temporada,

a tot comprador que compri per més de 50 ptes. se li

REGALARÀ

una catifa per al peu del llit.

EL INDIO són els Magatzems de novetats més importants de Barcelona.

EL INDIO és la casa que ven a

PREUS MES REDUÏTS

PREU FIX des de la seva fundació (ANY 1870)

Malgrat que per ara la seva actuació es redueix als articles a taxa, dament les taules es formen veritables muntanyes de paper, relacions jurades d'existències, cartes, telèfons, etc. Per l'oficina desfilen nombrosos comerciants, i això fa que els treballs d'organització no es portin amb rapidesa. No obstant, es treballa amb extraordinària activitat, i en els primers dies de la setmana que ve, estaran regularitzats els serveis de l'oficina de Provisions.

El governador segueix imposant multes als comerciants que no s'atenen a la taxa establerta o no compleixen les disposicions de l'autoritat en matèria de proveïments.

El governador ha reunit dades dels quals li permetria assegurar que el mercat de Madrid està sobradament proveït de patates i ous.

Al Govern civil arriben contínues queixes dels consumidors pels preus veritablement elevats que assoleixen les verdures al mercat.

El governador, que coneix també les queixes dels verdolaires, als quals se'ls paga la verdures a molt poc preu, es proposa esbrinar les causes de la carestia per a sortir al pas d'aquells usuraris de guany, si hi fossin.

Ha quedat feta la distribució entre els dos magatzemistes, dels 6.000 sacs de sucre que el governador ha aconseguit reunir. Aquestes existències, que com és sabut, es troben en diverses fàbriques i magatzems de la «provincia», arribaran a Madrid d'aquí a pocs dies.

El governador ha encarregat als magatzemistes que li donin compte de la forma que facin la distribució.

També els ha recomanat que no facin sucre als transformadors, puix el principal objecte és que el veïnat

no estigui mancat d'un article tan indispensable.

VISITES AL PRESIDENT

Al ministeri de la Guerra ha complimentat al president el general Arce, després d'haver pres possessió del càrrec de director general d'Ordre Públic.

Ha despatxat el general Primo de Rivera amb els encarregats dels ministeris de Gràcia i Justícia, Instrucció Pública i Foment.

Entre les visites que han acudit a veure el president, figuren els ex-diputats senyors Calvo Sotelo i Girona.

Per a aquesta tarda tenia citats el president, el senyor Pius Escudero, a la Comissió del Consorci Bancari, a la Comissió de Tractats i al senyor Estelat.

Ha estat a la Presidència diverses comissions de les Cambres de Comerç del litoral i frontereres per a remetre al president documents que provenen de la pròpia de què ells es queixen, està motivada per les disposicions d'un alt funcionari de duanes, les quals disposicions pertorben el dit Cos i el de Carabiners.

Entre les persones que componien la Comissió del Consorci Bancari que ha visitat el president, figurava el director del Banc Hispano Americà, qui ha dit als periodistes que havia anat a complimentar el general i a pregar-li que no s'admeti la dimissió del comissari del Consorci Bancari, senyor Alvarado.

LA POLITICA A PORTUGAL

Lisboa. — Als centres polítics es diu que el senyor Azevedo Gouthino, alt comissari de Moçambic, ja ha ultimant el més novell conveni amb l'Àfrica del Sud.

Anirà a negociar-lo a Londres, acompanyat del senyor August Soa-

rez, ex-ministre de Negocis Estrangers.

El president de la República, senyor Almeida, rebra demà els caps de les fraccions polítiques, als quals comunicara que diverses provincies ja l'han invitat perquè accepti llur representació al Parlament. — Havas.

Vida religiosa

Avui: La Dedicació de Sant Miquel Arcàngel i Sant Fratern, bisbe i màrtir. — Demà: Sants Jeroni, doctor; Gregori, bisbe, i Santa Sofia, vídua.

Quaranta hores: Avui, a l'església de Santa Teresa de Religioses Carmelites Descalces. Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Sant Miquel Arcàngel, color blanc. — La de demà: Dominica XIX després de Pentecostès, color morat.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de Maig, a Santa Anna. — Demà, Nostra Dona de la Saleta, a Sant Jaume, o Nostra Dona de Queralt, als Agonitzants.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Ramon Nonat (a l'església parroquial de Santa Maria del Poble Nou).

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn del Mont Calvari, a la seva capella Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Passió i Mort de Nostre Senyor Jesucrist, a la mateixa capella.

Capella Expiatòria per a les ànimes. Carrer de l'Escorial Gràcia. — Avui, dissabte, a les sis de la tarda, la Germanat

de sufragi en bé de la pròpia ànima tindrà la seva festa patronal en honor de Sant Miquel Arcàngel, amb sermó pel doctor Joaquim Masdeu, prevere, professor del Seminari.

Demà, diumenge, a la mateixa hora, es farà la inauguració oficial de les vetlles amb sermó per l'esmentat predicador.

Reial Associació del Sant Angel de la Guarda, establerta a la Parròquia major de Santa Anna. — Aquesta Reial Associació honorarà el seu celestial Protector, el Sant Angel de la Guarda, amb els cultes següents:

Dia 2 d'octubre, festa principal, a les vuit, missa de Comunió general per a totes les senyores protectores i nenes de la Colonia, amb exercicis del primer dia de la Novena al Sant Angel i plàtica preparatòria pel reverend doctor N'Edward Roman, prevere, consiliari de l'Associació.

A les onze, solemne ofici, cantat per la capella de la Parròquia i sermó pel reverend consiliari.

A les sis de la tarda, rosari cantat a l'orgue i exercicis dedicats al Sant Angel.

Dia 3 i següents: Al matí, continuarà la Novena al Sant Angel de la Guarda, durant la missa de dos quarts de nou.

Les misses de la Novena s'aplicaran per les intencions de l'Associació, dels seus directores i protectores actuals i mortes durant l'any.

Parròquia de Sant Agustí. — Demà, diumenge, es diran misses com de costum de les sis fins a dos quarts d'una. A les vuit, missa parroquial. A les deu, missa cantada. A les dotze, missa i punt doctrinal.

Tarda, a les tres, catequisme. A les sis, Rosari i visites al Santíssim i a la Verge.

Parròquia de Santa Maria del Pi. — Demà, diumenge, la primera missa, a les quatre; la segona, a les sis; les altres cada mitja hora, i la darrera a dos quarts d'una. A les set, missa parroquial amb explicació del Sant Evangeli pel reverend ecònom; a dos quarts de deu, res d'Hores Menors; a les deu, ofici conventual. Durant la missa de dos quarts de dotze, lectura doctrinal.

Tarda, a les tres, catequisme; a les sis, continuació de la Novena a Sant Miquel. A un quart de set, funció del despenat a Nostra Dona de la Merce amb els següents cultes: Res del Sant Rosari, Trisagí Maria cantat i sermó pel predicador del despenat reverend Josep Bando, prevere. Aquest despenat acabarà el dia 3 del pròxim octubre.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Avelina Gibert i Riera, vídua d'En Ramon Busanya i Santaló. Avui, a dos quarts d'onze. Casa mortuòria, plaça de Medinaceli.

Na Tecla Pagès i Guàrdia, vídua d'En Joan Piqué. Avui, a les onze, Ronda de Sant Antoni, 83.

La senyoreta Adriana Funoll i Hecar. Ha mort a l'edat de 80 anys. Avui, a les quatre. Avinguda de la República Argentina, 232. Cementi de Les Corts.

ANIVERSARIS

En Josep Cambra i Grases. Morí el dia 30 d'octubre de 1922. Totes les misses que se celebraran avui, dissabte, dia 29 del corrent, a les parròquies de Nostra Senyora de la Mercè, Santa Maria de Badalona i Santa Maria de Camprodon i a les esglésies de Nostra Senyora de Pompeia, Nostra Senyora del Sagrat Cor (carrer de Rosselló), Sagrada Família i Capella Expiatòria per a les ànimes (carrer d'Escorial), seran aplicades en sufragi de la seva ànima.

En Francesc de Lara i Fontanella. Morí el dia 29 de setembre de 1922. Totes les misses que se celebraran avui, dissabte, a l'església de Sant Vicens de Sarrià, Santíssim Crist de la Salut, de Madrid; a la Catedral de Crutal Real i a l'església d'Amports s'aplicaran en sufragi de la seva ànima.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Teresa Gallés i Gibert. Enterrat aahir a la tarda.

En Benet Burguà Martín, vídu d'En Maria Sastre. Enterrat aahir a la tarda.

Na Josepa Puig i Ametllé, vídua d'En Pere Miquel Sarda. Enterrat aahir al matí al Cementiri Nou.

Bisbat

— Els alumnes d'aquest Seminari Comarcal, que varen acabar els estudis l'any 1923, s'han aplegat avui, al Santuari de Vinet, on s'ha celebrat una missa. Requiem en sufragi dels professors i deixebles difunts.

— Demà passat, predicarà a la Catedral, canonge doctor Ribó.

— Demà, diumenge, l'Associació de l' machat Cor de Maria per a la preservació de donzelles, tindrà el seu retir mensual gloriari a la pròpia capella de l'Immaculada Concepció, a la plaça de Rius i Tanier, 8. L'acte principal, en el qual hi ha Exposició de S. D. M. i plàtica, tindrà a les cinc de la tarda.

Ja que s'apropa el temps de la Tardor, el qual les Conselles dels pobles acostuen acudir a les capitals cercant col·leccions, senyora presidenta de l'Associació prege encara demà als reverends senyors i altres reverends senyors sacerdots, sabent si hi ha a la seva parròquia noia que intenci venir a Barcelona a ser en aquest cas procurin que no surti de la seva, sense previ avís de la senyora rectora de l'Estadística, donant-li les seues dia i hora de l'arribada de la noia a aqua capital, amb el fi que trobi a l'Estat alguna senyora de confiança que l'acompanyi amb seguretat. Conve preveindre que han de rebutjar qualsevol oferiment que camí ve'ls faci, puix no manca qui surt a les estacions pròximes fent-los desmarxar molt afalagadors per a subornar-los.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La situació d'Alemanya

La vaga general del Ruhr

Düsseldorf, 28. — La vaga per a protestar contra la cassació de la resistència al Ruhr no durarà més de 24 hores. L'atur ha estat general. — Havas.

Stresemann comunica oficialment a França i Bèlgica la cessació de la resistència passiva.

Berlin, 28. — El cap del Govern senyor Stresemann ha notificat oficialment als ambaixadors de França i Bèlgica la cessació de la resistència al Ruhr. — Havas.

Berlin, 28. — El ministre de les Regions ocupades ha dirigit una crida als alemanys que resideixen en territoris ocupats, invitant-los a reprendre tota classe de treball, proment-los la protecció del Govern del Reich en el cas que, per executar aquesta invitació, fossin objecte de violència per part dels que protesten de la terminació de la resistència passiva. — Havas.

Berlin, 28. — El ministre de les Regions ocupades ha estat encarregat d'adoptar, en nom del Govern, totes les mesures que es considerin necessàries perquè termini de fet la resistència al Ruhr. — Havas.

Berlin, 28. — El Butlletí oficial publica en el seu número d'ahir un decret del Govern del Reich pel qual queden revocats tots els decrets promulgats per l'anterior canceller enyor Cuno a propòsit de la resistència passiva al Ruhr. — Havas.

Paris, 28. — L'ambaixador de França a Berlín ha informat al Govern francès que ha rebut una nota oficial del Govern alemany, donant-li compte de la cessació de la resistència passiva.

El canceller Stresemann ha derogat ja cinc decrets relatius a la resistència. No obstant, queden encara en vigor gran nombre de decrets.

El Govern francès no rependrà les negociacions amb Alemanya fins que aquesta anul·li totes les ordenances i decrets sobre la resistència i fins que es repregui el treball al Ruhr amb caràcter durador i es facin efectives les prestacions en naturalesa i de conformitat amb les disposicions de la Comissió de Reparacions. — Havas.

Declaracions

de Ludendorff

Múnic, 28. — El general Ludendorff ha desmentit que tingués el propòsit de promoure una revolució a Baviera. — Havas.

L'estat de guerra

a Alemanya

Berlin, 28. — Als cirkels polítics es declara que l'haver estat proclamat l'estat de guerra a tota Alemanya, obedi al desig de prevenir tot eventual moviment revolucionari que pogués esclatar contra el Govern del Reich. — Havas.

L'actitud de França i Bèlgica

Brusselles, 28. — A primera hora de la nit l'ambaixador de França i el ministre de Negocios estrangers senyor Jaspar celebraren una conferència acordant esperar la restauració de la normalitat al Ruhr i que Alemanya formulés noves proposicions als aliats respecte a reparacions. — Havas.

L'ambaixador d'Alemanya a Londres

Londres, 28. — El ministre de Negocios Estrangers Lord Curzon ha rebut la visita de l'ambaixador d'Alemanya a Londres. — Havas.

La premsa berlinesa

Berlin, 28. — En la seva edició d'ahir, el «Berliner Zeitung und Mittag» diu ço que segueix:

Un canvi tan imprevisible com important s'ha produït a Múnic.

Hitler és el vençut del dia, i fins el mateix Ludendorff renega d'ell.

«Die Deutsche Allgemeine Zeitung» diu: L'import total de les subscripcions a l'últim emprèst de l'alemany, ha assolit la quantitat de cent mil.

Informacions de París

La qüestió del Ruhr tal com ha de mirar-se

Acabem de trobar en ple «boulevard» un conegut medriller que se'n va a Alemanya a estudiar Economia política. L'home és conservador i durant la guerra ha estat germà. Encara ho és ara. En saber la capitulació d'Alemanya, s'ha indignat.

— Aquest francesos no són més que uns imperialistes desvergonyits — ha dit.

— Per què — li hem preguntat? — Senzillement. En Poincaré no ha volgut ajudar al voluntariós Stresemann, qui ha hagut de rendir-se.

En Poincaré és un imperialista que vol l'enfonsament d'Alemanya. Què no veu que Alemanya no pot pagar?

Prou fa que dona als aliats tot el que vulguin, deixant-ll el Ruhr.

— Veurà, veurà — hem dit — cal que mesuri les seves paraules i jutgi els fets una mica objectivament. Tots vostres, els sentimentals, un cop acabada la guerra, haurien volgut que França i Anglaterra, en el tractat de pau, haguessin perdonat a Alemanya les faltes comeses i oblidessin el passat.

Això tots els homes pacífics del món, comptant-hi els vegetarians, els esperantistes, els pescadors de canya i els federals «de tota la vida» ho haurien trobat meravellós.

Però la realitat no és així, sinó en la vida dels homes i dels pobles.

I en la lluita dels homes no hi ha la possibilitat de trobar-hi la bellesa d'un final de drama mèdic. Un cop acabada la guerra — cal insistir-hi — França havia perdut un milió set cents mil homes i tenia deu de-

partaments completament enrunats. En l'article darrer parlàvem dels sinistres ocasionats. Totes les lleres de França portaven dol i molts dels homes que tornaven de les trinxeres venien inutilitzats per al treball.

En canvi Alemanya, tenia tota la indústria sencera, puix, en donar-se compte que l'avancament de les tropes aliades era un fet i que, en traspasar el Rin, desferien totes les terres i les fàbriques, les carreteres i els camins, fins arribar a Berlín, demanà l'armistici.

Hi ha una paradoxa en les relacions exteriors d'Alemanya: molts sentimentals de «provincia», estaven al costat d'Alemanya, perquè ella sola lluitava contra un munt de nacions; després de la guerra continuaven recollint simpaties perquè semblava la víctima.

I en el món, no hem vist poble menys sentimental que Alemanya, on tot està calculat, pensat i repensat. L'armistici no va fer-se per por de continuar la guerra, sinó per por que fessin malbé els materials, que servirien per a forjar les eines d'una altra guerra.

No hem d'oblidar que les fàbriques Krupp estan edificades a la proxi-

mitat de la frontera germanico-francesa, com fet exprés per a poder posar-hi amb facilitat i rapidesa «unes» tropes que anessin endins de França. Vingué el Tractat de Versalles, on, naturalment, va imposar-se a Alemanya el pagament dels danys de guerra. Res més just, equitatiu, lògic i humà.

Alemanya volgué la guerra? Doncs, que pagui el mal que ha fet.

I, abans de seguir, permetem que li recordi un fet de bona voluntat francesa. Quan, en 1914, es parlava de guerra mundial, tothom estava esperant.

En les lluites miserables i rancunioses dels Balcans, s'estava covent la guerra inútil. França, que tenia un atac germànic, amb certa prudència procurà cuirassar-se. A la fi del mes de juliol, en un departament de la Cambra de diputats, els parlamentaris socialistes francesos reblen un escamot de la «Sozial Demokratie» germanica, presidida pel senyor Hermann Müller. Els socialistes francesos li demanaren explicacions.

— Es votaran els crèdits de guerra, pel Reichstag? — preguntà un. Potser Albert Thomas.

I En Müller respongué, textualment: — «Dass man für die Kriegskredite stimmt, halte ich für ausgeschlossen».

(L'hipòtesi de la votació dels crèdits de guerra em sembla exclosa).

I al mateix temps demanava als companys francesos que procuressin aconseguir de llur Govern un acte de bona voluntat, el qual els ajudaria per a evitar la votació dels crèdits de guerra.

D'ací va sortir la idea de regular les tropes deu quilòmetres, que el president Viviani va aconseguir com si fos un suprem acte de pacifisme experimental i demostratiu.

I aquests acte l'aprofitaren els alemanys per a avançar més ràpidament sobre les terres de França.

Quan hem vist, un acte semblant en la política alemanya de bona voluntat?

I ara, continuo... Un cop acabada la guerra, Alemanya havia de pagar el que havia fet malbé. Es comprometé a fer-ho i no ho ha fet.

Durant quatre anys de pau, la Comissió de Reparacions ha anat constatant les faltes i incompliments dels alemanys que procuraven destruir els valors de la seva economia i la construcció nacional, obrint canals, llançant a la mar nous transatlàntics comercials; fent noves xarxes de vies fèrries i construint fàbriques d'indústries de conjunts.

L'Estat, dominat per les potències econòmiques i financeres, anava fent, sense donar-se compte que la C. D. R. prenia acte de tots aquests fets. França, al cap de cinc anys de pau, ha avançat, a compte d'Alemanya, cent mil milions de francs per a la reconstrucció dels seus departaments i encara no ha pogut fer renàixer la vida d'aquelles terres.

La indústria està desfeta i la vida nacional morta. Només s'«avanta» ferm París; el demés viu...

viu... del passat. Què fer? Els avisos, els encàrrecs dels aliats no servien per a res. Alemanya, quan havia de pagar, no pagava, i quan havia de donar fusta i carbó, no la lliurava. La política de paciència i de moratòries no podia continuar. Per això, al cap de cinc anys, França i Bèlgica entraren al Ruhr disposades a guanyar-se el què de dret els pertocava.

Els sentimentals, millor dit, els neo sentimentals, exclamaren: — Això és un escàndol, això és la guerra, això és l'imperialisme! — Qui tenia la culpa de l'ocupació del Ruhr? No era pas de França, ni de Bèlgica. Si Alemanya hagués pagat, l'ocupació del Ruhr no hauria arribat mai.

— Es que Alemanya no podia pagar... — insinua l'estudiant madrileny.

— Com, que no? Si els cinc cents mil milions de marcs que el manteniment de la resistència passiva li ha costat, els hagués esmerçat en el pagament del seu deure, altra seria la seva situació. Si, en lloc de mantenir la fió d'una política fiscal, l'hagués convertida en realitat, l'escàndol no hauria arribat mai a convertir el marc en una moneda de caricatura i opereta; si en lloc de fer el pobre, hagués aportat els setanta milions de lliures esterlines que té a la banca anglesa l'Estat germànic, tot el què ha passat no hauria passat.

El tractat de Versalles donava a França i a Bèlgica el dret d'ocupar el Ruhr.

Hi entraren pacíficament; el sabotatge fou iniciat pocs dies després, a l'arribada dels agents de Berlín. El doctor Cuno va dir que la resistència passiva era l'aixecament d'un poble contra l'invasor. Després va confessar que la resistència passiva costava alguns marcs al Reichstag; més tard, no costava «alguns marcs», sinó tots els de la República alemanya. Això era la ruïna.

Eldoctor Stresemann va pujar al poder per a acabar amb tot això.

— I Poincaré no l'ha ajudat!

— No es precipiti, jove, no es precipiti. Stresemann va pujar al poder prometent acabar de seguida amb la política de revenja, amb la política de desordre econòmic, amb la política de desfeta del Ruhr. Però, un cop al Reich, va permetre la continuïtat de la infor monetària; va continuar reutilitzant els «resistents passius» del Ruhr i va visitar el cap de l'Estat de Baviera, representant dels nacionalistes guerrers i revengistes.

Què volia que fes el Govern francès, davant d'un home que parla d'una manera i actua d'una altra. Altre cop tornar a la romàntica actitud de Viviani...? Una altra reculada...?

Alemanya ha actuat en aquest afer molt mal aconseguint. Els resultats tristes d'avui són els efectes d'una política equivocada. L'equivocació l'han pagada cara. A veure si per un altre cop els serveix d'experiència.

FRANCESC MADRID

El conflicte italo-grec

L'ESQUADRA ITALIANA A CORFU

Roma, 28. — L'esquadra italiana estarà ancorada a Corfú fins que el Banc Nacional d'Itàlia hagi rebut els 50 milions de lires dipositats al Banc de Suïssa. — Havas.

L'EVAUACIO DE CORFU

Roma, 28. — Telegrafien de Corfú a «El Mondo» que ha terminat ja en aquella illa l'embarcament de tropes i material de guerra italiana. — Havas.

Roma, 28. — Avui, a mitja nit, es farà efectiva l'evacuació de Corfú per les tropes italianes. — Havas.

AL TRIBUNAL INTERNACIONAL DE LA HAYA

Ginebra, 28. — En sessió privada celebrada ahir, el Consell de la Societat de Nacions estudià les conseqüències que, des del punt de vista jurídic, poguessin originar-se de les diferències italo-gregues, redactant les preguntes que, relatives a aquest assumpte, hagin de plantejar-se davant del Tribunal Internacional de Justícia de La Haya o davant d'un comitè de juriconsults. — Havas.

NOTA DE LA CONFERENCIA D'AMBAIXADORS

Atenes, 28. — El ministre de França a Atenes ha donat al ministeri grec de Negocios Estrangers una nota de la Conferència d'Embaxadors, per la qual es dona compte a Grècia de la decisió adoptada per la dita Societat en el que es refereix al conflicte italo-grec. — Havas.

La tasca de la Societat de Nacions

Ginebra, 28. — L'Assemblea de la Societat de Nacions ha admès a Etiòpia a formar part de la mateixa, a proposta del delegat de Xile.

L'Assemblea ha adoptat una resolució invitant els governs membres de la Societat a fomentar la creació i desenvolupament dels bol escuts i «girls guides». — Havas.

La fi de la insurrecció comunista de Bulgària

Sofia, 28. — Avui ha estat ocupada per les tropes del Govern la ciutat de Farnadopol, últim focus de resistència comunista. — Havas.

Catàstrofe ferroviària a Wyoming

Gasper (Estat de Wyoming), 28. — Al travessar un pont calgué al riu un tren de viatgers en les immediacions de Lochet (Wyoming).

Molts viatgers, homes i dones, lograren, després de molts esforços, pujar damunt dels vagons i des d'allí demanaven auxili, però finalment, acabades les forces, moriren ofegats, puix la violència de la corrent impedí que se'ls presés auxili.

Es creu que a conseqüència de la catàstrofe hi ha que lamentar de quaranta a cinquanta morts. — Havas.

La República a Turquia?

París, 28. — Un despatx de Viena diu el següent:

Circula el rumor aquí que s'ha proclamat la República a Turquia.

En els centres turcs autoritzats de París, han declarat a l'entendre-se aquest despatx que, en efecte, el partit popular havia introduït determinades reformes en la Constitució de l'Estat turc. — Havas.

Angora, 28. — La Comissió de la Gran Assemblea nacional que està encarregat de lo referent a la Constitució, s'ocupa actualment amb gran activitat de l'establiment d'una nova Constitució a Turquia.

S'estudien modificacions de l'actual Constitució, però fins ara no s'ha pres cap decisió en ferm. — Havas.

Gibraltar-Ceuta

Londres, 28. — L'Agència Reuter diu que està mancada en absolut de fonament la notícia publicada per alguns periòdics espanyols, segons la qual el Govern britànic tenia el propòsit de tornar Gibraltar a Espanya a canvi de Ceuta. — Havas.

tauta set milions de marcs or. — Havas.

Calma a Baviera

Múnic, 28. — La nit ha transcorregut en calma. Forces de la Reichswehr han ocupat els ministeris i els edificis públics.

A Nuremberg també ha transcorregut el dia en calma. — Havas.

Nova mediació de Baldwin?

Londres, 28. — El «Daily Express» es fa ressò d'un rumor que dona com a possible que Mr. Baldwin intenti un nou arranjament relatiu a la qüestió de les reparacions satisfactori per a França. — Havas.

Atemptat a Finlàndia

Riga, 28. — Comunicuen de Moscou que vuit refugiats a la Carelia que tornaven a Alemanya han assassinat, en passar per Finlàndia, el president de la Comissió de delimitació de la frontera russo-finlandesa. També ferides de gravetat a un dels membres de l'expressada Comissió. — Havas.

Iugoeslàvia i Itàlia

Belgrad, 28. — En la Skupstina el capcap del Govern senyor Patkitch i el ministre de Negocios estrangers senyor Nintixix han declarat que Iugoeslàvia continua disposada com sempre a continuar les negociacions amb Itàlia sobre la situació de Plume, prenent com a base exclusiva de discussió el tractat de Rapallo.

Si malgrat tot—afegeixen els esmentats polítics, fos impossible arribar a un acord amb Itàlia, es sotmetrà el litigi a la decisió de la Societat de Nacions, car Iugoeslàvia no té cap intenció d'arribar a la solució mitjançant la violència. — Havas.

Referint-se als seus discursos de 1917 o 1921, on preconitzava l'abandonament del Marroc per Espanya, aquest general diu que des de llavors les circumstàncies han variat molt. Afegeix que mai ha cregut que França pogués aliar-se amb Abd-el-Krim.

El corresponent de «Le Matin» creu poder declarar que la fórmula proposada per la Gran Bretanya sobre la qüestió de Tànger entusiasma molt menys l'actual cap del Directori que l'ex-ministre senyor Alba.

Londres, 28. — Els perits anglesos, espanyols i francesos s'han reunit avui en el ministeri de Negocios estrangers per a tractar de la qüestió de Tànger.

La setmana entrant tornaran a celebrar una alara reunió. — Havas.

L'Estatut de Tànger

Londres, 28. — S'assegura que les converses sobre la qüestió de Tànger es reprendran avui. — Havas.

Paris, 28. — Un despatx de Roma diu

que les converses relatives a la qüestió de Tànger es reprendran avui al Foreign Office, assistint-hi els mateixos representants de les potències interessades. — Havas.

Paris, 28. — «Le Matin» publica un interviu que el seu enviat especial a Espanya ha celebrat a Madrid amb el cap del Directori militar senyor Primo de Rivera.

Referint-se als seus discursos de 1917 o 1921, on preconitzava l'abandonament del Marroc per Espanya, aquest general diu que des de llavors les circumstàncies han variat molt. Afegeix que mai ha cregut que França pogués aliar-se amb Abd-el-Krim.

El corresponent de «Le Matin» creu poder declarar que la fórmula proposada per la Gran Bretanya sobre la qüestió de Tànger entusiasma molt menys l'actual cap del Directori que l'ex-ministre senyor Alba.

Londres, 28. — Els perits anglesos, espanyols i francesos s'han reunit avui en el ministeri de Negocios estrangers per a tractar de la qüestió de Tànger.

La setmana entrant tornaran a celebrar una alara reunió. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dissabte, 28 de setembre de 1923

Als nostres lectors

Dilluns, primer dia d'octubre, quedaran definitivament instal·lats al nou local del carrer de Ferlandina, números 5, 7 i 9, prop de la plaça dels Angels, els tallers de l'Editorial Catalana, amb la impremta i la redacció de LA VEU DE CATALUNYA, tel·lèfon núm. 184 A.

L'administració continuarà, ara com ara, al mateix carrer d'Escudellers, ro bis, entresol, tel·lèfon núm. 184 A. En quedar instal·lats al nou local, bastit expressament per a l'Editorial Catalana, inaugurarem la nova rotativa adquirida per a LA VEU DE CATALUNYA, amb la qual podrem publicar números de 24 pàgines, tamany de *Las Noticias* o *El Sol*, i anirem introduint en el diari totes les millores que tenim projectades i que segurament seran rebudes amb justa satisfacció pels nostres amics.

Aquest número

de

LA VEU DE CATALUNYA

ha estat passat

per la

prèvia censura militar

Teatre Català

La propera temporada de 1923 a 24

Com ve fent-se en els més prestigiosos teatres del món, l'empresa del Romea acaba de prendre la determinació d'emparar la seva actuació artística sota l'alta direcció d'una de les més grans figures que amb les seves obres li han donat més relleu i major transcendència. Des del començament de l'actual temporada s'ha fet càrrec de la direcció del Teatre Català En Josep Maria Pous i Pagès, el qual, a la vàlua del seu nom com autor dramàtic hi uneix la circumstància d'ésser un valor positiu com a home de teatre, l'autoritat i suggestions del qual, apartades de tota prevenció personal i de tot sectarisme d'escola, tindran de portar una significació eminent durant la propera temporada.

La companyia compta amb prestigiosos elements consagrats en l'escena catalana, com són les senyores Morera, Baró E., Ortiz i altres i els senyors Montero, Guitart, Aymerich, Barbosa, Grases, Strens, i en quant a obres l'empresa té en el seu poder una obra d'En Josep Maria de Sagarra i comèdies d'Avall Artís, Juli Vallmitjana i altres.

La temporada començarà el vinent dia 10 d'octubre, amb l'estrena de l'obra en quatre actes «Les veus de la terra», d'En Josep Maria de Sagarra.

La Festa de la Poesia i de la Música, de Gràcia

Demà, diumenge, a la tarda, se celebrarà a l'Orfeó Gracienc la distribució de premis als poetes i compositors il·lustrats en aquest tercer any de

la Festa de la Poesia i de la Música. En aquest acte solemne pronunciaran apropiats discursos N. E. Moliné i Brasés i En Josep Barberà, presidents dels jurats literari i musical, respectivament. També seran llegides algunes de les poesies premiades i interpretades les composicions objecte de distinció, per l'Orfeó Gracienc, la secció d'infectes del mateix, la cantatriu senyoreta Na Pilar Ruti, el professor de piano En Joan Molinari i la cobla La Principal de Perelada.

L'Exposició Internacional del Moble

PROGRAMA PER DEMA

A les deu del matí i al Palau Industrial, tindrà lloc la segona conferència de la sèrie organitzada amb motiu de l'Exposició. Correrà a càrrec del catedràtic de la Universitat de Munic don August L. Mayer, i versarà sobre el tema: «El moble alemany des de l'Edat Mitjana fins al segle XVIII».

La conferència anirà il·lustrada amb gran nombre de projeccions de mobles i objectes d'art existents als principals museus d'Alemanya.

Es d'esperar que, donada la competència de l'illustre disertant i l'interès del tema, els salons del Palau seran molt concorreguts.

A les quatre de la tarda, la Banda Municipal, dirigida pel mestre Lamote de Grignon, executarà un concert a la Gran Plaça de les Columnes, segons el següent programa:

Primera part: «Lo cant del Valencian», marxa, P. Sosa; «Anacreont», escena i dansa, Casademont; «Polonesa en la bamba», Chopin; «Déjanire», selecció, Saint-Saëns.

Segona part: «Guillem Tell», obertura, Rossini; «Walkyria», selecció, Wagner; «Juni», sardana, Garreta; «Mestres Cantaires», obertura, Wagner.

Les Idees i les Imatges

DEL CONHORT I DESCONHORT
D'UNA LECTURA
DE CORNELI NEPOS

En la soledat de la nostra cambra de treball, durant dues nits consecutives, a la llum de la làmpara estudiós, hevem llegit un dels darrers volums de la «Fundació Bernal Metge»: les «Vides d'Homes Il·lustres», de Corneli Nepos.

Les situacions prestigioses, els gestos nobles, els mots exemplars dels grans homes públics de l'antiquitat són evocats en aquest llibre d'una fàcil anecdòtica i lapidària viva i didàctica en alt grau.

Oh! el suprem conhort i, alhora, el desconhort suprem, per a nosaltres — en les circumstàncies presents — d'una lectura parella!

JOSEP MARIA JUNOY

Dietari històric

29 setembre de 1474

ENTRA A BARCELONA EL PRINCEP DE CASTELLA, REI DE SICILIA I PRIMOGENIT D'ARAGO

Tots aquests títols tenia Ferran mentre regnava el seu pare Joan II. Casat amb la princesa Isabel, en vida d'Enric IV, el malaltís, s'anomenava rei de Sicília, esperant el dia de portar la corona aragonesa que per l'emmetzinament del príncep de Viana, li havia donat la seva mare Joana Enríquez.

Fou un estrany matrimoni aquell, iniciador de l'anomenada unitat espanyola, no tenint molts gloriosos antecedents en què es refereix a Castella, on eren públics els amors de la reina amb don Beltran de la Cueva, i el consegüent reconeixement per l'impotent com a filla seva de la infanta anomenada la «Beltraneja».

Venia Ferran, de Castella, acompanyat del seu germà l'almirall i molta noblesa, i aquí rebé a fins d'any, la nova de la mort del seu cunyat, per la qual era reina la seva muller. A Segòvia fou jurat rei de Castella i Lleó, a primers de l'any següent. Encara que era un fet la separació de les dues corones, es pot dir que més que mai aleshores Ferran deixà els afers d'Aragó, sobretot davant l'activitat demostrada pel seu pare. Fou en aquells dies, que a Perpinyà es desenvolupà la noble actuació d'En Joan Blancas.

Sols al cap de cinc anys, quan ne comptava ja 33, morí el rei d'Aragó. Als sis mesos, en Ferran s'embarcà aquí, i després de pernoctar a Vall-donzella, feu la seva entrada com a sobirà, jurant les llibertats de la terra, com no ja molt recordarem.

Començava per a Catalunya, una més decantada baixada del seu poder polític. La que havia estat esplèndida sol, es convertia en satèl·lit, seguint la marxa traçada per altri, que havia de dur-la a la seva anul·lació.

ESPIGOLAIRE

Polítiques

DIARIS INTERDITS

Per ordre de l'autoritat militar foren recollits a Port-bou els paquets dels periòdics «La Dépêche» i «L'Indépendant», de Tolosa i Perpinyà, respectivament.

L'Escola de Bibliotecàries

L'Escola Superior de Bibliotecàries anuncia un curs preparatori a l'ingrés de la mateixa.

El curs comprèn tres lliçons setmanals, que es donaran a l'estatge de l'Escola (Urgell, 187), els dilluns, dimecres i divendres, de dotze a una de la tarda.

Les classes comencen el primer d'octubre. Les inscripcions es reben fins al 31 del mateix octubre, a la secretaria de l'Escola, tots els dies, d'once a una.

Butlletí internacional

28 de setembre de 1923

LA CRISI EUROPEA

Estem passant els moments més aguts de la crisi europea. Mentre cessa oficialment la resistència passiva a l'ocupació del Ruhr per les tropes franco-belgues i Stresemann procura mantenir la cohesió i l'ordre als territoris alemanys, França i Bèlgica canvien impressions i els governs de Londres i Roma es preparen per a totes les eventualitats de la nova situació.

Es evident que si els esforços i les sumes que han esmerçat França en l'ocupació d'Alemanya en la resistència haguessin sigut dedicats a l'arranjament lleial de l'afar de les reparacions, la situació d'Europa fóra ara molt millor. Però sembla una fatalitat incoercible que els homes i els pobles no escarmentin mai.

Ara ens trobem, com havíem predit fàcilment, al dia següent de la capitulació d'Alemanya, en les mateixes condicions que el dia abans de la invasió del Ruhr. Es a dir, en les mateixes condicions polítiques, però en molt pitjors condicions econòmiques. Com pel gener d'enguany, França i Anglaterra han de posar-se d'acord per a una gestió col·lectiva dels aliats. Però la capacitat immediata de pagament d'Alemanya ha minvat extraordinàriament després de l'aventura del Ruhr.

Es per això perfectament explicable que els diaris francesos més solvents no parlin de la victòria de M. Poincaré sinó amb tota mena de reserves. Victòria vol dir assoliment de l'objectiu. L'objectiu confessat i repetit de la invasió del Ruhr fou obligar Alemanya a pagar les reparacions. Mentre França no cobri aquestes reparacions, la seva victòria serà bastant hipotètica.

I França necessita urgentment cobrar aquestes reparacions. El diputat treballista anglès Mr. Ramsay MacDonald ha pronunciat recentment un discurs al Restaurant Chatecler, de Soho, cridant l'atenció sobre l'estat de les finances franceses. Mr. Ramsay MacDonald diu que si els Estats Units i la Gran Bretanya condonessin llurs deutes a França i França cobrés d'Alemanya tot el que li reclama, encara el seu dèficit fóra de 40 a 90 milions de lliures esterlines.

Ara que Alemanya ha capitulat i ha desaparegut la resistència passiva, caldrà tornar a iniciar les converses interaliades. Els magnets afers de les reparacions i dels deutes interaliats subsisteixen íntegrament. L'aventura del Ruhr no ha contribuït gens ni mica a resoldre'ls. Tot el contrari. Els ha complicat enormement. França i Bèlgica envaïren el Ruhr per tal com Alemanya no lliurava les quantitats de carbó i coc estipulades. Després de nou mesos d'ocupar el Ruhr, França i Bèlgica reben mensualment quantitats de combustible molt inferiors a les que rebien abans de la invasió. Heu's aquí el resum gràfic de l'aventura.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

La Setmana de Lisboa

Una sola figura sobresurt del baix relleu de la política portuguesa. El mateix doctor Alfons Costa, l'ex-líder del partit democràtic — el de més força en la República, si no l'únic amb força veritable, puix que tots els altres són únicament resultat de dissidències democràtiques — ens apar postergat per la silueta insinuant del president electe.

LA VEU, que a Espanya, com a l'estranger, fou el primer d'afirmar amb fermesa i seguretat el triomf de la seva candidatura, no pot deixar, avui, d'exposar que la situació política de Portugal a Europa millorarà considerablement, encara que per la seva participació en la gran guerra aquest redreçament sia raonable. Almenys, recordarem a llatins, germans i eslaus que érem una nació situada a occident de la península Ibèrica, ço que desconeixien.

Preocupats per desavinances mesquines, com polítiques, en fi, tota la nostra atenció dissortadament ha estat absorbida, sense raó d'ésser, sense captenir-nos dels judicis dels quals erem objecte. Declarada la guerra, mostrada l'evidència inconscient de tals opinions, sols llavors observarem que gairebé tothom ens donava la reputació de barbes!

Suara, amb l'elecció de Teixeira Gómez per a la presidència de la República, amb l'excellent acollida de S. M. el rei Jordi i de la seva augusta muller, s'extingiran, n'estem ben segurs, els pocs vestigis que poden quedar encara de semblants disbarats. L'ambaixador d'Espanya, tramitent les felicitacions d'Alfons XIII i del Govern espanyol, i anunciant que el creuer «Victoria Eugènia» acompanyaria el vaixell que conduirà el president, per a donar-li escorta fins a Lisboa, on assistirà a les festes de l'establiment de la República; el general Smuts, primer ministre de la Unió Sud-Africana, comunicant que tant aviat com arribi a Londres anirà a complimentar — són, incontestablement, excel·lents auguris.

Portugal iniciarà, de tal guisa, una era política nova — política d'estreta cooperació — així ho afirmà Teixeira Gómez, amb la Gran Bretanya. Política que visa, no solament l'expansió anglo-portuguesa a Europa, sinó també en el continent africà, on les nos-

tres colònies marxen al mateix pas. L'èxit depèn, en gran part, d'una política de reproducció i de bona intel·ligència amb la Unió Sud-Africana.

Tothom es demana, a Lisboa, si així que el president hagi pres possessió, el govern actual seguirà o no en el poder.

Acollim aquests rumors de font autoritzada. El govern dimitirà, com ho assenyala la Constitució, podent, però, el president, rectificar-li la seva confiança, ço que probablement s'esdevindrà. Encara, el Govern, presentatà novament pel vinent mes de novembre la dimissió per a fer lloc a un gabinet nacional, que amb una nova orientació tot ho moralitzi, des de la plutocràcia fins al funcionari-me militar i civil. Aquest govern entorn del qual part de la premsa s'ha entretingut a fer calendaris, no es coneix com estarà constituït, podent succeir que el governi Antoni Josep d'Almeida, en col·laboració amb el doctor Alfons Costa, João Chagas, el nostre ambaixador a París, el doctor Duarte Leste, ambaixador al Brasil, i Antoni Maria de Silva, actual president del Ministeri, etc.

No obstant, com tot és prematur, serà millor esperar que els «adados» es compleixin.

Al Liceu no hi ha conflicte teatral

No és cert, com s'ha dit, que existeixi conflicte entre l'empresa del nostre primer teatre líric i els Sindicats Musical i de choristes.

Precisament ahir quedaren signats els contractes entre les dites entitats i l'empresa, la qual ha concedit els augments de sou sol·licitats.

Queda, doncs, desmentit el rumor que tenia alarmades a les innombrables famílies que del Liceu viuen i al comerç de Barcelona el qual tan afavoreix el funcionament de l'aristocràtic Gran Teatre.

Randa i Ramon Lull

S'ACOSTA el dia del retorn, i jo no me'n sabia anar de Mallorca sense visitar els seus llocs sants. Randa és un lloc d'aquests. Del nom aràbic d'Arrenda se'n féu, en catalanitzant-se, el més eufònic de Randa, elevat a la categoria dels noms augustos. Ramon Lull l'illustrà amb el seu sojorn i hi deixà la llum de la seva petja. De llavors ençà, el puig de Randa gravita damunt del món i llum, com un farall, dins de la fosca; i el seu nom és bandera de combat i signe de contradicció.

Aquest puig és esquerdat, i calb i nu de testa. La seva eixuta austeritat plana damunt bona part de l'obra de Ramon Lull; no certament damunt aquella part que és plena de frondositat i de bells arbres i de belles fonts, com *Blanquerna* i *Fèlix de Meravelles* i *Arbre de Filosofia d'Amor*; sinó damunt aquella altra que ell composà *per manera de saber* i que fracassà, a ull vist, al gran Estudi, o sia, la Sorbona de París. L'Art general, amb els seus caires i amb els seus esquemes, és el fruit àrid d'aquest puig randí que floreix d'espinosos cards i de cadeneres místiques. Però la seva eixutor és una eixutor tota aromàtica. Devia ésser per un dels petits corriols del cim de Randa que vagava Ramon meditatiu, quan li esdevingué allò que és cantat en l'idillia:

«Conciorò anava l'Amic per les carreres de son Amat, e enoepegà e caigué entre espines, les quals li foren semblants que fossen roses e flors e que fossen illit d'amors.»

La serralada del nord, d'allà dalt estant, sembla ingràvida com un núvol. A guisa d'un navili monstruós l'illa de Cabrera ha eixit una estona de la boira i ha tornat a naufragar en la boira. És una boira lleu que no roba la visió de les coses, sinó que les endolceix. És una boira suauament rosada i acolorida de sol ponent. El cel és angelicat; i els campanars daurats sangloten d'Angelus. Petita i tremoladissa, com una gota de rou, tota l'illa s'arrodona i cap dins la pupilla meravellada. I un hom davant d'aquella visió, i embolellat dins aquella bondat difusa del cel de la terra i de la mar, tomba de genolls, i de la seva boca en surt aquella exclamació que surt de la boca de Ramon Lull, ermità, segons el representen les velles xilografies: O Bonesà!

Per temps, el Puig de Randa, ara mut, fou poblat i joïós com una branca plena d'ocells, o com un rusc quan aixemenen. Allà dalt hi havia un col·legi de Gramàtica. Els escolars corren com isarts, per la cima esquerra. En les velles biblioteques encara hi ha Ovidis i Horacis i Gazofilacis que foren dels escolars randins. La nit del 24 de novembre, revetlla de Santa Catarina, la verge bell parlera, que era la patrona llur, encenien grans fogueres a manera d'alegres estendards. De les aules de Randa sortiren aquelles generacions d'humanistes que foren honor i llum de les lletres clàssiques i que feren veritable aquell axioma: *Auditoras Randini sunt valde latini*. I en les aules de Randa es nodri el savi Miquel Thomàs de Taixquet, que després fou bisbe de Lleyda, i que quan vivia a Roma, consultor del Concili Tridentí, per peu d'impresma de les seves obres de la més estilada llatinitat, posava principescament: *Ex domo propria*. Quan els alegres llavants del Renaixement italià començaren a ruar la mar nostra, els enginyers mallorquins giraren l'esquena a la tradició poètica provençal-catalana, i per la llengua dels pastors del Laci deixaren la de Ramon Lull i Frà Anselm de Turmeda. Randa representa quelcom en aquest moviment. Tal volta, l'obra darrera en pla que s'hi va escriure, fou l'*Exercici de la Santa Creu*, compost l'any 1446 pel P. Caldes, confessor de la Reina Dona Maria d'Aragó.

L'entusiasme dels vells lullistes arribà a creure que eren aplicables al puig de Randa aquelles paraules esplèndides d'Isaïes que anunciaven que vindria un jorn que una muntanya s'adreassaria sobre el cim de totes les altres muntanyes. Precisament Randa havia d'ésser aquest mons in vertice montium. Les magnífiques esperances han romàs frustrades. La solitud i les ruïnes s'empararen del mont sagrat i ploreu de tan sols els camins que hi menen.

LLORENÇ RIBER

Campanet (Mallorca) 24 de setembre.

Cultura

Havent ofert, algunes corporacions i entitats que més avall s'expressen, l'import de la matrícula dels quatre anys de duració de la carrera de directors d'Indústries Químiques, als alumnes que desitgin cursar aquests estudis i no tinguin mitjans per a fer-ho, es convoca a concurs públic per a proveir les dites places, concedint-se 100 pessetes per a respondre del material que inutilitzi.

Les sol·licituds han de dirigir-se al director de l'Institut de Química Aplicada (Laboratori d'Estudis Superiors de Química) fins el dia 5 d'octubre, a les set de la vetlla (Urgell, 187).

La Casa Manufactures Reunides de les Indústries Tèxtils, comprenent la gran importància que tenen els en-

gats de l'alumne no gaudiran una renda major de 3.000 pessetes. Seran preafits en igualtat de circumstàncies als que hagin demostrat posseir coneixements especials de química o que hagin intervingut pràcticament en alguna de les esmentades indústries químiques.

L'alumne que no sigui aprofitat en alguna assignatura perd el dret del benefici de la matrícula. L'alumne que hagi obtingut alguna d'aquestes subvencions, haurà de fer un dipòsit de 100 pessetes per a respondre del material que inutilitzi.

Les sol·licituds han de dirigir-se al director de l'Institut de Química Aplicada (Laboratori d'Estudis Superiors de Química) fins el dia 5 d'octubre, a les set de la vetlla (Urgell, 187).

La Casa Manufactures Reunides de les Indústries Tèxtils, comprenent la gran importància que tenen els en-

Breviari crític

ATLAS LINGÜÍSTIC DE CATALUNYA PER ANTONI GRIERA, PVRE.

II i darrer.

El primer volum d'aquesta obra monumental, suara aparegut, comprèn a la vora de dos cents mapes. Cada mapa conté 105 pobles del domini lingüístic català (inclosa la ciutat catalana de l'illa de Sardenya, Alguer) amb les respostes obtingudes en cada un d'ells a una pregunta del Qüestionari prèviament confeccionat. Aquest Qüestionari consta d'unes 3.000 preguntes sobre els noms de la més variada sèrie d'objectes, operacions, fenòmens i idees, la qual en tota la mesura possible reflecteix la infinita complexitat de la vida popular. Així resulta que en cada mapa hom veu d'un cop d'ull el repartiment geogràfic de les diferents paraules que en tota l'extensió del domini lingüístic expressen o signifiquen una cosa o idea; i el conjunt de tots els mapes és un inventari vivent (organitzat, no amb l'encarcarada ordenació alfabètica dels diccionaris, sinó amb base ideològica i objectiva) d'un nombre prodigiós de formes del lèxic actual. Mossèn Griera en la «Introducció explicativa» que acompanya l'Atlas exposa tota la utilitat que pot tenir l'Atlas lingüístic de Catalunya per als filòlegs, els gramàtics i els literats. Avui que la nostra llengua parlada i l'escripta és objecte d'una intensa elaboració en vistes a la seva depuració progressiva, el coneixement viu de tots els dialectes catalans que ens ofereix l'Atlas lingüístic pot ésser de grans resultats pràctics. La idolatria d'uns i l'avertid d'altres envers els dialectes trobaran en els mapes d'aquest Atlas un camí per arribar a aquell equilibri entre la producció espontània i el bon gust reformador que fa bàsicament la beutat d'una llengua, tant en el seu aspecte social com en l'aspecte literari. I no volem estendre'ns, per no ésser aquest el lloc indicat, sobre els grans serveis científics que està destinat a fer aquest Atlas lingüístic. Com observa mossèn Griera en la seva introducció, aquest Atlas és una extensió de l'Atlas lingüístic de la France de Gilliéron i proporcionarà segurament un nombre considerable de solucions que escapen del domini d'aquest. Volem solament afegir que ara manca l'Atlas lingüístic de la resta de la Península Ibèrica perquè la Filologia romànica pugui operar amplem amb els seus nous mètodes sobre la immensa extensió de la part occidental de la Romania. Fins que això arribi romanen pendents de solució molts problemes lingüístics íntimament relacionats amb l'expansió geogràfica de la cultura romana i romànica.

Catalunya pot sentir-se orgullosa de l'obra monumental que el nostre eminent romanista ha començat a publicar. El món científic acollirà, n'estem segurs, amb gran joia aquesta esplèndida mostra del progrés al qual ha arribat la ciència filològica en la nostra benamada terra.

M. DE MONTOLIU

senyaments de directors d'Indústries Químiques, ha concedit una beca a l'Institut de Química Aplicada, perquè un alumne, que hagi tingut l'amabilitat de designar, pugui estudiar la carrera.

El Consell directiu de l'Associació Barcelonina de Mestres Oficials, proposa als seus consocios de presentar, a la elegació Regia d'Ensenyament Primari, el següent almanac escolar:

Octubre. — Cinc diumenges i dia 12. Novembre. — Quatre diumenges, i Tots Sants.

Diciembre. — Tres diumenges, dia 8 i del 23 al 31.

Gener. — Cinc diumenges, i dies 1, 6 i 23.

Febrer. — Quatre diumenges, diumenges, dimarts de Carnestoltes i Dimercres de Cendra.

Març. — Quatre diumenges, i dia 19.

Abril. — Cinc diumenges, dijous, Divendres, Dissabte Sant i diumenges de Pasqua.

Maig. — Quatre diumenges, dia 17 i Ascensió.

Juny. — Quatre diumenges, Corpus i dia 29.

Juliol. — Dos diumenges, i del 18 al 31.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Les delacions i les fantasies de l'A B C.

L'A B C, seguíx la seva campanya separatista. Quan el mateix inventor del «Delaten» atribuït a LA VEU DE CATALUNYA. En Marius Aguilar, ha explicat públicament com va néixer aquesta llegenda, heu's aquí el que diu l'A B C, posant, en totes les seves paraules, el mateix verí i la mateixa veritat que al seu darrer paràgraf.

Heu's aquí el que diu l'òrgan oficial del senyor Cierva:

«Los separatistas disfrazados. — Barcelona, 25, 12 noche. A «La Veu de Catalunya» le llega a lo vivo que cada vez que se pone en ejecución una medida gubernativa contra la propaganda separatista haya de tropezarse, y nosotros señaemos el hecho, con los hombres de la Lliga y el apoyo de la Lliga favoreciendo aquella propaganda. Y perdiendo un poco la serenidad, cree llegado el caso de apelar a las palabras de grueso calibre en un artículo que titula «Los delatores», y en el que alude a los señores Unamuno y Castrovieja y a nuestro diario.

La verdad es, sin embargo, por lo que a nosotros se refiere, que con todo lo que envuelve de repulsivo el concepto, preferimos que nos llame delatores a que se nos considere cómplices en esta farsa con que tratan de engañar al país.

Todavía es de ayer que el señor Sedó, en unas declaraciones hechas al «Noticiero Universal», decía que la actuación del grupo de Acción Catalana no pudo haber impulsado al señor Cambó a retirarse de la política, porque precisamente le convenía para su actuación un partido extremista (confirmando así la idea tan extendida de que el Grupo de Acción Catalana fué creado y alentado por la Lliga). Hoy aún sería fácil averiguar de dónde se nutren las revistas catalanistas de Améri-

ca, en las que constantemente se cubren de insultos a España, a su Ejército y a su bandera.

Y quisiéramos ver, si es que «La Veu» se atreviera a negarlo, si el Centro autonomista de dependientes del comercio y de la industria, si los «Pomells» de juventud, si todos los organismos y Sociedades que ahora son disueltos o clausurados considerándolos nocivos para la salud de la Patria, no han sido dirigidos por hombres de la Lliga o amorosamente acogidos por ésta y elogiados por su órgano en la Prensa.

Insinúa «La Veu» que los «Pomells» de juventud han sido bendecidos por el Santo Padre; pero ello no significa en todo caso sino que los organismos son todos buenos o malos, apreciables o despreciables, no tanto por su trascendencia como por su función.

Seguramente que la Mancomunidad no se concedió a Cataluña por el Gobierno de Madrid para que desde ella se fomentara el separatismo, para que en su propio recinto se dieran muertes a España ante el mariscal Joffre.

Esto es, en definitiva, lo único que a nosotros, que no tenemos intereses que poner en salvo, nos importa. Si es delatar poner la verdad de relieve para que el país no resulte engañado, para que la malicia de la Lliga no frustre los buenos propósitos del Gobierno nuevo; si lo es advertir a todos de la realidad para que no resulte que se entrega a los catalanistas un arma nueva que ellos tomarán con grandes extremos de cortesía para apuntar, cuando la situación les sea propicia, al corazón de España, seremos delatores. Al fin y al cabo nos mueve un impulso más noble que el que animaba a «La Veu» cuando, después de la semana trágica, excitaba a sus lectores a la delación. — Pedro Pujol.

Municipi

A EN CLÀPERA

Demà, a la tarda, al Restaurant del Parc, durant el lous amb què els alcaldes de l'arrondissement de En Joan Clàpera, secretari que fou de la finança d'Alcalidia de l'extingit districte II, se li farà el present d'un quadre commemoratiu disposat per l'artista Lluís Ce Homà.

ACORDS I MOCIONS DE FOMENT

La Comissió de Foment en la seva última Junta acordà proposar a l'Ajuntament que es desistís del projecte formulat el 1911 ha fet, atenent-se per conseqüència a les noves alineacions del Passeig Nacional, de la Barceloneta, en atenció a l'oposició que s'ha fet, estant-se per conseqüència a les alineacions aprovades per l'esmentat passatge en sessió consistorial de 10 de març de 1920.

Va pendre en consideració les següents mocions: dels senyors Santamaría, Escollà i Massot, interessant que es col·loquin rigoles i canals, al carrer de Rubió i Ors, entre el de Dos Rius i Art, i a més a més al de Gènova; que es construeixi una escalinata de pendent mínima al carrer del Telègraf, just a l'avinguda de Nostra Senyora de Montserrat; i que s'instal·li la il·luminació necessària al carrer de Rovira i Trias entre les Escoles de Bosc del Parc del Guinardó i el carrer de Montserrat de Casanovas.

ALS METGES

A l'objecte de facilitar llur comens servei de desinfecció de l'Institut municipal d'Hygiene, en la lluita contra la propagació de malalties infeccioses, es prega amb tot interès als metges, que indiquin a les famílies afectades per alguna defunció d'aquesta índole, que guardin convenientment isolades totes les robes, matalassos i altres efectes usats pel difunt, fins que siguin recollits pels desinfectors municipals. Per no ocasionar la més petita molestia als interessats, s'ha disposat el convenient per la més gran rapidesa en sa recollida.

De Societat

Han tornat d'Olot, els senyors de Martí-Beya i Martí-Cabrol, de Moyà. En Josep Antoni Torrens, En Ramon d'Arols i els senyors de Soler-vicens; de La Garriga, la senyora Solà de Salvador i fills, S. César i Felip; de l'estranger, N. Alexandre Bulart i Riap; d'Alcanar, En Francesc d'Aiguës-vives, de Viola; de Cardedeu, els senyors de Daurella i Lliguè; de París, En Llorenç Coma Juncosa.

A la finca «El Remei», propietat de don Josep Carroñó de Sant Cugat, se celebrà una animada festa a la qual assistiren bon nombre de famílies d'aquesta ciutat i de les colònies estiuenques de Valldeix, Sardanyola i Montcada.

En l'esplèndida «terrassa», exornada amb molt de gust i il·luminada esplèndidament, l'element jove ballà durant tota la nit.

De tant agradable festa, servaran grat record tots els que hi assistiren, els quals foren atesos pels senyors de la casa junt amb les gentils filles Remei i Paquita.

El dia 24 darrer, festa de la Mercè, van contraure matrimoni els nostres bons amics En Josep M. Gich Pi, diputat de la Mancomunitat de Catalunya, i En Josep M. Castellví Jovell, amb les senyores Mercè Castellví Jovell i Trinitat Lalueza Murillo, de la bona societat barcelonina.

L'acte se celebrà a Gulamets (Tarragona), i constituí un esdeveniment. Foren apadrinats els nuvis per don Eduard Recasens, ex-diputat a Cortes; don Francesc A. Ripoll, ex-regidor i advocat; don Ramon Murs, don Trinitat Marco, propietari i comerciant; don Ramon Martí, el doctor Francesc Ferrando, don Josep Lacasa i don Antoni Murillo, de Barcelona.

Beneí l'enllaç el reverent pare Antoni de la C. Jordi; i el dinar fou servit pel Majestè Hotel d'Anglaterra, d'aquesta ciutat.

Varem veure entre els convidats les famílies Ripoll, Castellví, Martí, Recasens, Piñol, Muns, Marco, Ferrando, Gich, Pàmies, Armet, Massip, Bortet, Mauri, Iubert, Vila d'Aba-dal, Murillo, Lalueza, Duprà, Monclús, etc.

El ball de la tarda, fou amenitzat per un «quintet», prolongant-se fins a darrera hora del vespre.

Els nuvis han sortit en viatge cap a Itàlia, Suïssa i França.

Els desitgem felicitats inacabables.

Ha tornat de Londres En Santiago Valls i Pallejà.

FIVE

Sardanes

Demà, diumenge, a la nit, tindrà lloc a l'Orfeó Gracienc, una extraordinària ballada de sardanes a càrrec de la renomada cobla La Principal, de Perelada, en qual programa es donarà a primera audició de les obres premiades en la Festa de la Música i de la Música, celebrada a la tarda del mateix diumenge.

Heus ací l'ordre de l'audició: «El petit Jordi», Blanch i «Carme gentil», Casademont i «Mariona», Jordi; «La festa de Camós», Soler; «La maduixa», Morera; «Els ocells de casa», Alfonso.

Aquesta festa promet veure's concorreguda.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

MOVIMENT DEL PORT

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Narod», de La Corunya, amb explosiu.
Vapor anglès «Sotera», de Huelva, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Cullera», de Gandia, amb càrrega general i 51 passatgers.
Vapor espanyol «Mabón», d'Elvira, amb càrrega general i 10 passatgers.
Vapor espanyol «Balcara», de Mahó, amb càrrega general i 10 passatgers.
Vapor italià «Dedale», de Pianotoli, amb càrrega general.
Vapor belga «Lys», d'Anvers i escales, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Escalante», de Marbella, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Cabo Peñas», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

VAIXELLS SCRITS:

Vapor espanyol «Nepesin», en llast, cap a Marbella.
Vapor espanyol «Portafino», de transit, cap a Alacant.
Vapor espanyol «Teresa Taya», amb càrrega general, cap a Alacant.
Vapor espanyol «Mahón», amb càrrega general, cap a Huelva.
Vapor espanyol «Narod», amb explosiu, en transit, cap a Barcelona.
Vapor anglès «Penchurch», amb càrrega general i transit, cap a Tarragona.
Vapor belga «Damblere», amb càrrega general, cap a Anvers i escales.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.

LA JUNTA DEL PORT

En l'última sessió celebrada per la Junta del Port, presidida pel seu vice-president, En Francesc de A. Bartrina, es tractaren, entre altres particulars de menor interès, els següents: Reial ordre concedint representació en la dita Junta a l'Associació de Navilers del Mediterrani.

Ordre referent a les característiques, emplaçament i condicions que hauran de reunir les concessions de dipòsits de combustibles líquids en els ports d'interès general.

Ordre relativa a la regularització de tarifes en els Dipòsits-Francis nacionals.

Pròrroga concedida al Consorci del d'aquesta ciutat per a seguir utilitzant per al dit servei els tinglados números 5 i 6 del moll de Barcelona.

Cobrament de les subvencions assignades a aquest port pel Ministeri de Foment.

El centre cotoner de Barcelona.

Centre Cotoner de Barcelona

Canvis facilitats per la Casa Soler i Torra Gans

PREUS DE COMPRA

Bitllet:	Francesos, 44'60
Anglesos, 32'87	
Belgues, 33'00	
Suïssos, 129'40	
Portuguesos, 0'22	
Alemanys, 0'0003	
Austríacs, 0'0125	
Holandesos, 2'60	
Russos, 0'00	
Grecs, 0'00	
Suecs, 1'70	
Noruecs, 1'00	
Dinamarques, 1'10	
Romania, 3'20	
Turquia, 3'50	
Estats Units, 7'15	
Canadà, 7'00	
Argentina, 2'30	
Uruguai, 5'10	
Xilens, 0'70	
Brasilers, 0'55	
Bolivians, 1'75	
Peruans, 2'50	
Paraguai, 0'10	
Venezuela, 0'00	
Japonesos, 2'90	
Algerins, 43'50	
Egipte, 32'87	
Filipines, 3'00	

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

BORSA DE MADRID

4 per 100 interior, comptat	70'90
Amortitzable 5 per 100 (1920)	94'20
Banc d'Espanya	000'00
Arrendatària de Tabacs	000'00
Stat. Gral. Suc. Obligacions	00'00
Ac. preferents ordinaries	00'00
Francs	44'50
Lliures	33'02
Banc Espanyol Rio Plata	230'00
Cèdules hipotecàries 4%	00'00
5%	00'00
6%	110'00

BORSA DE PARIS

4 per 100 Interior Espanyol	00'00
100 Exterior	000'00
Accions Nord d'Espanya	700'00

BORSA DE BARCELONA

28 setembre de 1923

COTITZACIÓ UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil. Pel concepte de l'operació de «doble» s'ha pagat: de Deute Interior a 0.17'50, Exterior a 0.25, Nords a 0.33'75 i a 0.35, Alacants a 0.35 i a 0.37'50, Andalusos a 0.30, Orenses a 0.10, accions Cáceres a 0.08'25, obligacions Cáceres a 0.20, Gran Metropolita a 0.85, Transversal a 0.80, Automòbils a 0.60 i a 0.70, Tabacs de Filipines a 1.50, Colonial a 0.40, Plates a 0.20, Crèdit i Doer a 0.10 i a 0.11'25, Aigües de Barcelona a 0.85, Sucre ordinari a 0.17'50, Sucre preferent a 0.55, Duro-Felguera a 0.30, Madrilena de Tramvies a 0.55, i Regadius de l'Ebre a 0.25.

A fi d'octubre s'ha operat: de Nords entre 63'80 i 64'30, i tanquen a 64'20; Alacants a 64'00, Andalusos a 55'25, Orenses a 15'00 i queden ofertes a 14'85, Transversal a 160'00, i Aigües a 118'50 i a 119'00.

A la tarda, a la Casa Llotja, a fi d'octubre: Es fa de Deute Interior a 70'90, Nords de 63'70 a 63'95 i a 63'75, Alacants de 63'60 a 63'40, Orenses de 14'80 a 14'90, obligacions Cáceres a 33'25, Filipines a 22'00, Colonial a 67'00, Gran Metropolita a 149'75 i a 150'00 i queden oferts, Transversal a 159'75, i Aigües a 118'75.

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi d'octubre: S'ha fet de Nords a 63'65, Alacants a 63'30, obligacions Cáceres a 33'50, i Colonial a 66'75.

Aquesta tarda s'han pagat més cares les «dobles» dels valors anotats a continuació: Nords i Alacants a 0'40, i Gran Metropolita a 1'20. Les Orenses s'han fet més barates a 0'05'75, i d'obligacions Andalusos a 0'27'50. Els restants valors no han tingut variació.

DIFERENCIALS DE LES OPERACIONS A TERME

De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'55 de Nords, 0'70 d'Alacants, i no hi ha cap altra comparació.

COTITZACIÓ DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 44'90; suïssos, 129'65; belgues, 33'15; lliures, 33'02; líres, 33'50; dòlars, 7'28; marcs, 0'00'001, coronas, 0'015.

AL COMPTAT, COTITZACIÓ DE VALORS NO INSCRITS EN EL BUTLLETÍ OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7%	1921, a 100'25
Barcelona Traction and Light Power 7%	pref., a 114'75
Ferrocarrils de Catalunya 6%	a 103'00
Compania Espanyola de Colonització 6%	a 95'00
F. C. Gremialera de Montserrat 6%	a 100'50
Municipis de l'Exposició 6 per 100	a 98'75
S. A. Colònia Güell 6%	a 94'00
Societat Gallega d'Electricitat 6%	a 97'50
Grans Molins Bascos 6%	a 93'85
Mines de Potassa de Sürin 7%	a 100'00
Gran Metropolita 6%	a 98'00
General Tramvies de Barcelona 6%	a 99'50
Hotel Ritz 7%	a 91'00
Ajuntament de Sevilla 6%	a 94'75
Productes Pirelli 6%	a 96'50
Unió Eléctrica de Catalunya 6%	a 94'25

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deute Estal	Ajuntaments i Diputacions	Alacant 1.ª hipoteca	50'55	Energia Eléctrica 5%	80'50
Interior					
A	71'20				
B	71'25				
C	71'26				
D	70'90				
E	70'85				
F	70'80				
G	70'75				
H	70'70				
I	70'65				
J	70'60				
K	70'55				
L	70'50				
M	70'45				
N	70'40				
O	70'35				
P	70'30				
Q	70'25				
R	70'20				
S	70'15				
T	70'10				
U	70'05				
V	70'00				
W	69'95				
X	69'90				
Y	69'85				
Z	69'80				
Ext. v. gener	1921 A	101'05			
v. febrer	1921 B	101'20			
v. octubre	1921 C	101'75			
v. Nbre.	1921 D	100'40			
Ext. v. gener	1921 E	100'40			
v. febrer	1921 F	100'40			
v. octubre	1921 G	100'40			
v. Nbre.	1921 H	100'40			
Ext. v. gener	1921 I	100'40			
v. febrer	1921 J	100'40			
v. octubre	1921 K	100'40			
v. Nbre.	1921 L	100'40			
Ext. v. gener	1921 M	100'40			
v. febrer	1921 N	100'40			
v. octubre	1921 O	100'40			
v. Nbre.	1921 P	100'40			
Ext. v. gener	1921 Q	100'40			
v. febrer	1921 R	100'40			
v. octubre	1921 S	100'40			
v. Nbre.	1921 T	100'40			
Ext. v. gener	1921 U	100'40			
v. febrer	1921 V	100'40			
v. octubre	1921 W	100'40			
v. Nbre.	1921 X	100'40			
Ext. v. gener	1921 Y	100'40			
v. febrer	1921 Z	100'40			
v. octubre	1921 A	100'40			
v. Nbre.	1921 B	100'40			
Ext. v. gener	1921 C	100'40			
v. febrer	1921 D	100'40			
v. octubre	1921 E	100'40			
v. Nbre.	1921 F	100'40			
Ext. v. gener	1921 G	100'40			
v. febrer	1921 H	100'40			
v. octubre	1921 I	100'40			
v. Nbre.	1921 J	100'40			
Ext. v. gener	1921 K	100'40			
v. febrer	1921 L	100'40			
v. octubre	1921 M	100'40			
v. Nbre.	1921 N	100'40			
Ext. v. gener	1921 O	100'40			
v. febrer	1921 P	100'40			
v. octubre	1921 Q	100'40			
v. Nbre.	1921 R	100'40			
Ext. v. gener	1921 S	100'40			
v. febrer	1921 T	100'40			
v. octubre	1921 U	100'40			
v. Nbre.	1921 V	100'40			
Ext. v. gener	1921 W	100'40			
v. febrer	1921 X	100'40			
v. octubre	1921 Y	100'40			
v. Nbre.	1921 Z	100'40			
Ext. v. gener	1921 A	100'40			
v. febrer	1921 B	100'40			
v. octubre	1921 C	100'40			
v. Nbre.	1921 D	100'40			
Ext. v. gener	1921 E	100'40			
v. febrer	1921 F	100'40			
v. octubre	1921 G	100'40			
v. Nbre.	1921 H	100'40			
Ext. v. gener	1921 I	100'40			
v. febrer	1921 J	100'40			
v. octubre	1921 K	100'40			
v. Nbre.	1921 L	100'40			
Ext. v. gener	1921 M	100'40			
v. febrer	1921 N	100'40			
v. octubre	1921 O	100'40			
v. Nbre.	1921 P	100'40			
Ext. v. gener	1921 Q	100'40			
v. febrer	1921 R	100'40			
v. octubre	1921 S	100'40			
v. Nbre.	1921 T	100'40			
Ext. v. gener	1921 U	100'40			
v. febrer	1921 V	100'40			
v. octubre	1921 W	100'40			
v. Nbre.	1921 X	100'40			
Ext. v. gener	1921 Y	100'40			
v. febrer	1921 Z	100'40			
v. octubre	1921 A	100'40			
v. Nbre.	1921 B	100'40			
Ext. v. gener	1921 C	100'40			
v. febrer	1921 D	100'40			
v. octubre	1921 E	100'40			
v. Nbre.	1921 F	100'40			
Ext. v. gener	1921 G	100'40			
v. febrer	1921 H	100'40			
v. octubre	1921 I	100'40			
v. Nbre.	1921 J	100'40			
Ext. v. gener	1921 K	100'40			
v. febrer	1921 L	100'40			
v. octubre	1921 M	100'40			
v. Nbre.	1921 N	100'40			
Ext. v. gener	1921 O	100'40			
v. febrer	1921 P	100'40			
v. octubre	1921 Q	100'40			
v. Nbre.	1921 R	100'40			
Ext. v. gener	1921 S	100'40			
v. febrer	1921 T	100'40			
v. octubre	1921 U	100'40			
v. Nbre.	1921 V	100'40			
Ext. v. gener	1921 W	100'40			
v. febrer	1921 X	100'40			
v. octubre	1921 Y	100'40			
v. Nbre.	1921 Z	100'40			
Ext. v. gener	1921 A	100'40			
v. febrer	1921 B	100'40			
v. octubre	1921 C	100'40			
v. Nbre.	1921 D	100'40			
Ext. v. gener	1921 E	100'40			
v. febrer	1921 F	100'40			
v. octubre	1921 G	100'40			
v. Nbre.	1921 H	100'40			
Ext. v. gener	1921 I	100'40			
v. febrer	1921 J	100'40			
v. octubre	1921 K	100'40			
v. Nbre.	1921 L	100'40			
Ext. v. gener	1921 M	100'40			
v. febrer	1921 N	100'40			
v. octubre	1921 O	100'40			
v. Nbre.	1921 P	100'40			
Ext. v. gener	1921 Q	100'40			
v. febrer	1921 R	100'40			
v. octubre	1921 S	100'40			
v. Nbre.	1921 T	100'40			
Ext. v. gener	1921 U	100'40			
v. febrer	1921 V	100'40			
v. octubre	1921 W	100'40			
v. Nbre.	1921 X	100'40			
Ext. v. gener	1921 Y	100'40			
v. febrer	1921 Z	100'40			
v. octubre	1921 A	100'40			
v. Nbre.	1921 B	100'40			
Ext. v. gener	1921 C	100'40			

